

Dxihtsi nin baca'h San Pahblu loh ra' bwiinn Roma

¹ Na'h Pahblu, naann tuhbi xmooza Jesucristu, ruca'hn dxihtsi rii' loh tu. Dxiohs gudihdxyi na'h, nee gulii za Ñi'h na'h tin gaca'hn tuhbi xpooxtla Ñi'h, nee tin gulu'yi'hn xchi'dxyi Ñi'h la'h ra' bwiinn.

² Ya guhcala cadxyih roo' bia'hannee dxyi'dxyi Dxiohs la'h ra' daada ra' nin baluu'yi xchi'dxyi Ñi'h, ziga zuluu'yi Ñi'h dxyi'dxyi rii' la'h nu'h, ya dxyi'dxyi ra' nin bia'hannee dxyi'dxyi Ñi'h la'h ra' daada ra' chi la'n caa ra' loh dxihtsi nin baca'h ra' ba ³ xcweenta Llii'n Ñi'h, ya guhca Jesucristu llahga guehtu rrehyi Davihd per pur bwe'hlthixi Ñi'h, ⁴ per ya ziga pur xcweenta Spíritu Saantu naa Jesucristu Llii'npa'caa Dxiohs laasii pur guelrnabwa' roo' nin nahpa Spíritu Saantu guhca babahn Jesucristu loh guelguhchi ni'chin nin rluu'yi naa Ñi'h Daada xteenn nu'h. ⁵ Ya pur xcweenta Jesucristu nin naa Daada xteenn nu'h bani'hi Dxiohs guelrahcanee cun guelrnabwa' la'h nu tin chogaluu'yi nu xchi'dxyi Ñi'h la'h ra' bwiinn nin ayi naa ra' bwiinn Israel, tin zi'chi chechiisto' garaa ra' bwiinn guidxyiyuh xchi'dxyi Ñi'h nee tin guzo'badxiahga ra' ban, ⁶⁻⁷ ya loh ra' ba dxa'ga tu, la'h tu bwiinn ra' nin gulii Dxiohs gaca ra' xpwiinn Jesucristu, ziga nuu tu loh guihdxyi Roma. Dxiohs nadzii'hi la'h tu nee gudihdxyiza Ñi'h la'h tu loh tuhbi guelnabahan nin gaca cwih tu nez loh

Ñi'h. Dxiohs nin naa Xtaada nu'h nee cun Daada Jesucristu guunn cumpahñu la'h tu, nee neezaa gusacwachidxyii Ñi'h lasto' tu.

Gunaaba sto' Pahblu chee ba loh guihtxyi Roma

⁸ Ya nin naa mwehrgaloh, pur xcweenta Jesucristu rudi'hihn guelzuxchilli loh Xchiohs nu'h pur xcweenta garaa tu, laasii garaa nehzatii' loh guidxyiyuh za'bi xcweenta ziga riachiisto' tu xchi'dxyi Ñi'h, ⁹ ya Dxiohs nin ru'nnahn xtsi'n Ñi'h cun gaduhbi lasto'n, ca'ngalu'yi'hn xchi'dxyi Llii'n Ñi'h, la'h Ñi'h rwa'haloh Ñi'h xa rusaza'han sto'n la'h tu guillii-guillii chin rbwihdxyin-rna'ba'hn loh Ñi'h, ¹⁰ nee zeezahti'h cana'ba'hn loh Dxiohs, sidela la'h Ñi'h si'guehlda Ñi'h gacanee Ñi'h na'h dxie'lda guia'hahn cuun tu tin cha'loh ziga cayu'nnahn lligaaba, ¹¹ laasii xclaa'dzihn gwa'han xa nuu tu, nee tin gacaneeruzahn la'h tu cun mas paaldaa ra' ru xchi'dxyi Dxiohs, tin zi'chi chezah dzi'tsi ru tu loh xchi'dxyi Ñi'h, ¹² nee tin cu'gui'w za nu'h la'h ra' bwiinn lasaa' ra' nu'h, ziga tuhbi ziga stuhbi ra' ba xcweenta ziga riachiisto' ra' nu'h.

¹³ Bwitsi ra'n ziga naa ra' nu'h xpwiinn Jesucristu, ziahan la bweelta xclaa'dzihn dxie'lda guia'han cuun tu, per hasta nnah ayi ru'nnahn gahn. Xclaa'dzihn dxie'ldahn nezca tin chechiisto' ziahan ru bwiinn xchi'dxyi Dxiohs ziga riachiisto' ra' ba ziahan lahta nez hasta guyaa'hahn loh ra' bwiinn nin ayi naa ra' bwiinn Israel, ¹⁴ pwihsi na'h rga'bi'hn pur xcweenta garaa tu, nicala bwiinn griehgu o nicala bwiinn ra' nin rñi' guriin-guriin dxi'zah, nicala nin ria'zi dxyi'dxyi o nicala bwiinn

nahda ra', ¹⁵ pwihsi pur ni'chin cabwe'hehn gahn ca'ngalu'yi'hn xchi'dxyi Dxiohs, cun neezaa para la'h tu ziga nuu tu loh guihdxyi Roma.

Xcweenta xquelrnabwa' xchi'dxyi Dxiohs

¹⁶ Per na'h ayi ratuhyi loon xcweenta xchi'dxyi Dxiohs, laasii naan guelrnabwa' xteenn Dxiohs tin para garaa ra' bwiinn ra' nin chechiisto' ra' ñi'hn gaca ta'h ra' ba loh duhlda, pwihsi mwer la'h ra' bwiinn Israel chi'chi neezaa la'h ra' nin ayi naa ra' bwiinn Israel ra'. ¹⁷ Pwihsi xcweenta xchi'dxyi Ñi'h rii' ruluu'yi xa naa ziga ruta'h Dxiohs la'h nu'h loh duhlda; naan pur riachiisto' nu'h xchi'dxyi Ñi'h nee pur sola riachiisto' nu'hn. Zi'chi rñi' loh Xchihtsi Dxiohs: “Bwiinn nin ruzo'badxiahga xchi'dxyi Dxiohs pur chechiisto' si ba dxyi'dxyi chi zibahan ba.”

Xcweenta xtuhlda ra' bwiinn ra'

¹⁸ Pwihsi rachidia'ha nu'h guelnadxyi'chillahn xteenn Dxiohs riinlohon nez llaa'ndxibaa' ya riaaban yihca garaa ra' bwiinn ra' nin ayi ruzo'badxiahga xchi'dxyi Dxiohs, bwiinn nin nahpa xica mohda dxaaba ra' ya pur dzi'n dxaaba ra' chi, ayi rusaa'n ra' ba dxu'nbwa' ra' snuhn bwiinn cohsa nin guchii pa'h. ¹⁹ Bwen, bwen naann ra' ba chyuu naa Dxiohs nee cun xcweenta za zahca dxu'nbwa' ra' bwiinn la'h Ñi'h laasii ba bazia'ñih Ñi'h loh xquelrihn ra' ba. ²⁰ Pwihsi zahcabwa' bwiinn guidxyiyuh ayi cha'lohtii' xquelrnabwa' Dxiohs, nee zahcabwa'za ra' ba naa Ñi'h yu'pi Dxiohs laasii garaa nin bwi'hnncha'yi Ñi'h ruluu'yi xa naa Ñi'h, nicala ayi chy rwa'ha loh Ñi'h. Ni'chin nin ayi chy gaca guiñi' loh Ñi'h

ziga ayi guhcabwa' ra' ba cuun nin xclaa'dzi Ñi'h ñuhnn ra' ba. ²¹ Pwihsi nicala nu'nbwa' ra' ba Dxiohs, per ayi ruhnn cweenta ra' ba la'h Ñi'h ziga naa Ñi'h Yu'bi Dxiohs nee nin guelzuxchilliza ayi rdi'hi ra' ba nezloh Ñi'h, pwihsi sola nin ayi gallu'yi mahzi riuu' ra' ba xigaaba ñi'h, ni'chin bia'handxiipa nagasa sto' ra' ba. ²² Rahbi ra' ba naa ra' ba bwiinn nin nuu lligaaba cha'yi yihca ra' ñi'h, per la'h ra' ba nin naa mahzi bwiinn mbah ra', ²³ laasii bacha'h ra' ba xquelña'ñih Dxiohs nin nuu nabahandzi'tsi llaa'n dxibaa' par tu'pazi pur figuhra xteenn bwiinn ra' nin rahchi, nee hasta cun figuhra ra' chyuuca ra' maan ra' nin zohba xihyi ñi'h, bwe'lda ra', guidxa'h ra' nin nuu tahpa ñaa' ra' ñi'h.

²⁴ Pur ni'chin bwi'hnn Dxiohs ntriehgu la'h ra' ba loh ra' lligaaba dxaaba nin nuu sto' ra' ba, ya zi'chi bwi'hnn ra' ba xichi'hzi cohxa dxaaba ziga tuhbi ziga stuhbi ra' ba. ²⁵ Ya loh nin mahzi ñadxi'hyi ra' ba la'h Dxiohs mahzi badxi'hyi ra' ba loh xcweenta cohxa dxixi'hw ra', cohxa dxaaba ra', nee raann ra' ba cohxa ra' nin bwi'hnn cha'yi Dxiohs xlawaa'ha gaann ra' ba la'h yu'pi Dxiohs nin bwi'hnn cha'yi cohxa ra' chi, lah Ñi'h mahzi rchi'hn guiñi' za'ca ra' bwiinn par tu'pazi. Amehn.

²⁶ Pwihsi ni'chin bwi'hnn Dxiohs ntriehgu la'h ra' ba loh xica cohxa xtuhyi nin guti'dxiloh ra' ba. Hasta xcunna'h ra' ba biahca biraallii gunna'h. ²⁷ Zi'chi gahca za la'h ra' ndxi'hw biahca ra' ba biraallii ndxi'hw, ya rca'dxih ra' ba loh cohxa dxaaba nin rza'bi sto' ra' ba, ziga tuhbi ziga stuhbi ra' ba. Gunna'h cun gunna'h nee ndxi'hw

cun ndxi'hw rgu'tii ra' ba xcweenta cohsa xtuyhi ra', ya rdxihlli ra' ba loh tihxi gahca ra' ba pur xcweenta cohsa dxaaba nin ruhn ra' ba.

²⁸ Nee coma ayi ru xclaa'dzi ra' ba dxiu'nbwa' ra' ba Dxiohs, ni'chin bwi'hnn Ñi'h ntriehgu la'h ra' ba tin biaaba ra' ba loh ra' xigaaba dxaaba tin guunn ra' ba nin ayi nahpa guunn ra' ba.

²⁹ Na'zu garaaloh xica cohsa nin ayi naa xnehza la'h ra' ba, ziga guunn ra' ba cohsa dxaaba ziga cohsa gubwihlli ra', bwiinn rza'bisto' xixteenn bwiinn, bwiinn rdxiiinn bwiinn, bwiinn nin rdxih-ndxinee lasaa' ñi'h, bwiinn rusagui'hi, bwiinn nin nayo'ba yihca ñi'h, bwiinn nin ruu'yi dxixi'hw, ³⁰ bwiinn nin rñi'yah lasaa' ra' ñi'h, ya la'h Dxiohs rdxyi'chinee ra' ba, bwiinn bioleentu ra', bwiinn nin rbwe'hesto' la'h ra' snuhn bwiinn, cun bwiinn ra' nin ruhn lasahca la'gahca ra' ñi'h nez loh xpisihn ra' ñi'h, nin rdxin'laadzi ra' xica ra' cohsa dxaaba ra', bwiinn ra' nin ayi ruzo'badxiahga xchi'dxyi xtaada ra' ñi'h, ³¹ bwiinn nahda ra' nin ayi ria'zi dxyi'dxyi ra', bwiinn ra' nin ayi ruza'loh ra' xchi'dxyi ra' ñi'h, bwiinn ra' nin ayi gaca nadzii'hi cun la'h stuhbi bwiinn, bwiinn ra' nin ayi gaann ra' ruhn pardohn xtuhlda stuhbi bwiinn, bwiinn ra' nin ayi ralahsasto' ñi'h la'h stuhbi bwiinn lasaa' ba. ³² La'h ra' ba bwen, bwen naann ra' ba xcweenta xquelrnabwa' Dxiohs. Naann ra' ba garaa ra' nin ruhn ra' cohsa ra' squii' xcweenta ra' ba naa ñichiloh ra' ba loh Dxiohs; ya nicala zi'chi naannloh ra' ba garia'caa xcweenta ra' ba per riazahra'tii' ruhn ra' ba dzi'n dxaaba ra' ya hasta riahxi ra' ba rwa'ha ra' ba ruhn ra' snuhn ra' bwiinn dzi'n dxaaba ra' chi.

2

Dxiohs ruhn guelguxchisi za'ca

¹ Pwihsi ni'chin yi'h ziga ruluu'yi xcwihin lu'h la'h ra' stuhbi bwiinn ayi nuu guiñi' lu'h ayi xtuhlda lu'h nee nicala chyuu chi'hzi nin naa lu'h, laasii ziga ruca'chiah lu'h la'h stuhbi bwiinn cayuhnn lu'h yi'h condenahdu, laasii yi'h ziga ruluu'yixcwihin lu'h la'h bwiinn neezaa lu'h ruhnn lu'h zi'chi gahca. ² Pwihsi naann ra' nu'h xa ruhn Dxiohs guelguxchisi za'ca chin rudzii'baduhlda Ñi'h yihca ra' bwiinn ra' nin ruhnn ra' cohsa ra' squii', ³ ya yi'h ziga ruluu'yixcwihin lu'h la'h snuhn bwiinn ra' nee zi'chi gahca naa xtsi'n lu'h, ¿ta ruhnn lu'h lligaaba zuhnn lu'h gahn ta'h lu'h loh xjwisi Dxiohs? ⁴ Rbwe'hesto' lu'h garaa nin ruhnn Ñi'h para yi'h laasii naa Ñi'h bwen duxa, ralahsa duxa sto' Ñi'h nee cun ziroo' paseensi nahpaa Ñi'h, ya yi'h ayi rudi'hi lu'h cweenta cagabwe'hecaa xquelnaza'ca Ñi'h yi'h loh dzi'n dxaaba tin gadxa'h loh xigaaba lu'h, ⁵ per yi'h dxyi'bi nahda lu'h cun dxyi'bi dxipa sto' lu'h, ni'chin nin ayi nnaa lu'h gucha'h lu'h loh xigaaba lu'h tin chechiisto' lu'h xchi'dxyi Dxiohs. Pwihsi ni'chin nin cayuhnn ziahan lu'h caxchihgu para yi'h gahca para la'n dxyih nin guunn Dxiohs guelguxchisi ziga nin naa guchii pa'h loh guihdxyiyuh, ⁶ ya hastayi guunn Dxiohs guelguxchisi loh ra' bwiinn guihdxyiyuh chi'chiyi zidxihlli Ñi'h loh cada tuhbigah tu zigapa'h xcweenta xtsi'n cada tuhbigah tu. ⁷ Ya la'h ra' bwiinn ra' nin radxi'hyi

ra' loh xquelña'ñih Dxiohs cun guelnabahan nacuubi, nee guzi'guelhda za ra' ba guibahan za'ca ra' ba gaduhbi laga'tii'; bwiinn ra' chi zudi'hi Ñi'h guelnabahan nacuubi; ⁸ per la'h ra' bwiinn nin gudxi'hyisi xneziuh gahca ra' ba cun basahcalohza ra' ba xchi'dxyi Dxiohs tin mahzi badxi'hyi ra' ba dzi'n dxaaba ra', ziagaduhbillahnnee sto' Dxiohs la'h ra' ba cun zudi'hiza Ñi'h tuhbi guelnah duxa la'h ra' ba. ⁹ Ziuu' guelrza'cazii duxa para la'h ra' bwiinn ra' nin ruhnn ra' cohsa dxaaba ra', soobaalohon mwehrgalohtii' para la'h ra' bwiinn Israel ra', cun neezaa para la'h ra' bwiinn ra' nin ayi naa ra' bwiinn Israel ra', ¹⁰ per para la'h ra' bwiinn ra' nin ruhnn ra' ganaalla cohsa za'ca gudi'hi Ñi'h guelrbwiidxyii sto' para la'h ra' bwiinn ra' chi, soobaalohzan mweragaloh para la'h ra' bwiinn Israel ra' nee zi'chiza para la'h ra' bwiinn ra' nin ayi naa ra' bwiinn Israel.

¹¹ Laasii la'h Dxiohs ayi ruhnn Ñi'h guriin-guriin cun cada tuhbi ra' bwiinn. ¹² Ya garaa ra' bwiinn ra' nin guyuu' xtuhlda ñi'h loh Dxiohs nee ayi biu'nbwa' ra' ba xlehyi Ñi'h nin badi'hi Ñi'h la'h Moisehs, ziñichiloh ra' ba nezloh Ñi'h nicala sin la'h lehyi chi; ya bwiinn ra' nin rgu'tii' ra' duhlda loh Ñi'h nicala nahpa ra' ba xlehyi Moisehs, ya pur xcweenta lehyi chi zahca guelguxchisi xcweenta ra' ba, ¹³ laasii bwiinn ra' nin rihn zi xcweenta xlehyi Moisehs ayi naa ra' ba bwiinn nayaa nez loh Dxiohs, sino que sola bwiinn ra' nin ruzo'badxiahga pa'ca xcweenta lehyi chi, ni'chi ra' si naa bwiinn nayaa nez loh Ñi'h, ¹⁴ laasii chin la'h ra' bwiinn ra' nin ayi naa ra' bwiinn Israel

ayi nahpa ra' ba lehyi chi, laasii la'h gahca ra' ba nahpa ra' ba xlehyi ra' ba pur xcweenta lasto' ra' ba; bwiinn ra' squii' nicala ayi nahpa ra' ba lehyi nin bani'hi Dxiohs la'h Moisehs la'hgahca lasto' ra' ba naa xlehyi ra' ba. ¹⁵ Pwihsi cohsa bwen ra' nin ruhnn ra' ba ruluu'yiloh neziuh za'ca nin nuu lasto' ra' ba, ya lasto' ra' ba ruluu'yi cuun loh garaa cohsa nin ruhnn ra' ba nin naa cohsa za'ca ya neezaa cuun za nin naa cohsa dxaaba. ¹⁶ Garaa ra' cohsa rii' zizohbagahcan chin gadzihn dxyih nin guunn Dxiohs guelguxchisi xcweenta lligaaba naga'tsi ra' nin nuu lasto' garaatii' ra' bwiinn pur xcweenta Jesucristu, nee pur xcweenta ziga naa xchi'dxyi Dxiohs nin rulu'yi'hn.

Xcweenta ra' bwiinn Israel ra' cun xcweenta xlehyi Dxiohs

¹⁷ Yi'h rñi' lu'h naa lu'h tuhbi bwiinn Israel nee neezaa zeezahnee lu'h xlehyi Moisehs nee nayachi lu'h pur xcweenta ziga rñi' lu'h rihn Dxiohs xchi'dxyi lu'h, ¹⁸ nee nu'n'bwa' za lu'h nin xclaa'dzi Dxiohs guunn lu'h, ya lehyi ruluu'yi yi'h tin cwii lu'h nin naa mahzi bwen, ¹⁹ nee rñi'za lu'h nahpa lu'h siguhra zahcabwa' lu'h xa guunn lu'h guluu'yi lu'h neziuh la'h ra' nin ayi rihn ra' loh ra' ñi'h, nee xa guzia'ñih za lu'h para sah ra' bwiinn ra' nin nuu ra' loh nacahyi; ²⁰ nee neezaa rñi' lu'h rahcabwa' lu'h xa guluu'yi lu'h la'h ra' bwiinn nin ayi xi gaann tii' nee xa guiñi'neeza lu'h rñi'nee lu'h la'h ra' bwiinn ra' nin ayi raza' ra' dxyi'dxyi, ya que yi'h nahpa lu'h rrehgla xteenn guelrahcabwa' cun xcweenta dxyi'dxyi nanchii. ²¹ Pwihsi sidela yi'h ruluu'yi lu'h la'h ra' snuhn ra' bwiinn ra', ¿xixnaachi'h ayi ria'ñih loh xigaaba

lu'h guluu'yi lu'h yi'h gahca? Yi'h ziga ruluu'yi lu'h rñi' lu'h xchi'dxyi Dxiohs ayi nuu cwaa'n ra' bwiinn, ¿xixnaa chi'h rbaa'n lu'h? ²² Sidela yi'h gahca rñi' lu'h ayi gaca bwiinn bwiinn gubwihlli, ¿xixnaa chi'h ruhnn lu'hn yi'h? Sidela yi'h gahca za rdxyi'chinee lu'h la'h ra' figuhra ra' dxaan ra', ¿xixnaa chi'h yi'h gahca rbaa'n lu'h cohsa za'ca nin nuu la'n yuu' ra' hasta nuu ra' ni'chi ra'? ²³ Ruhnn nayachi lu'h pur xcweenta lehyi, per ruzi'xtuhyi lu'h la'h Dxiohs pura ayi ruzo'badxiahga lu'h xchi'dxyi lehyi chi. ²⁴ Cun rasohn rahbi loh Xchihsi Dxiohs squii: “La'h ra' bwiinn ra' nin ayi naa ra' bwiinn Israel ra' rñi' tohnta ra' ba xcweenta Dxiohs pur ayi ruzo'badxiahga tu xchi'dxyi Ñi'h.”

²⁵ Pwihsi guchiica ziga, nin ruzo'badxiahga xcweenta xlehyi Moisehs, mahs balaacqui'hn raluu'yi bwa' nin laa circuncisión nin riuu' ba, per sidela la'h ba ayi ruzo'badxiahga ba xcweenta xlehyi Moisehs, pwihsi bwiinn chi naa ba ziga nin ayi nuu bwa' chi. ²⁶ Ya ziga la'h bwiinn nin ayi guyuu' bwa' tihxi ñi'h, per sidela la'h bwiinn chi ruzo'badxiahga ba ziga ruluu'yi xlehyi Moisehs, rdii'dxi ba zigazi tuhbi bwiinn nin guyuu' bwa'nee nicala nagahdxi chuu ba bwa'. ²⁷ Bwiinn nin ayi bwa' tihxi ñi'h, nee ruzo'badxiahga ba xcweenta xlehyi Moisehs, bwiinn chi guunn guelguxchisi xcweenta lu'h nicala nahpa lu'h xcweenta lehyi nee nicala naa lu'h nin nuu bwa' per nin ruhnn lu'h ayi ruzo'badxiahga lu'hn, ²⁸ laasii ziga naa lu'h tuhbi bwiinn Israel ayi nez dihtsi jwehra si dxi'h lu'h gaca lu'hn, zi'chi gahcaza ziga riuu' za bwa' tihxi bwiinn ayi sohla dxi'hza gaca ban tihxi ba, ²⁹ laasii bwiinn nin naa

pa'caa tuhbi bwiinn Israel, naa ban desde la'n lasto' ba, nee bwa' nin laa circuncisión caabwa' za ban la'n lasto' ba ayi pur ruzo'badxiahga dxi'h ba dxyi'dxyi nin caa loh xlehyi Moisehs, sino que laasii la'h Spíritu Saantugahca baca'h bwa' chi la'h ba; nee Dxiohsgahca rñi' za'ca pur la'h ba, ni'chin ayi xchi'hn bwe'zii guiñi' za'ca bwiinn guidxyiyuh pur la'h ba.

3

¹ Per ziuu' nin guiñi': “¿Xilla guilasahca chi'h gaca lu'h tuhbi bwiinn Israel o chuu tuhbi bwa' nin laa circuncisión tihxi lu'h?” ² Per rñi'n, lasahca duxan. Ziga mwegalohtii', nezloh ra' bwiinn Israel ra' badi'hi Dxiohs xchi'dxyi Ñi'h. ³ Yannah gazo'ba nu'h, ¿xa gaca sidela ayiru chechiisto' nuhn ra' ba xcweenta xchi'dxyi Dxiohs nin zeezahnee ra' ba? ¿Ta pur ni'chi dxi'ra' chi ayi guza'loh Dxiohs dxyi'dxyi nin bia'hannee dxyi'dxyi Ñi'h la'h ra' ba? ⁴ ¡Pwihsi guyaa ayi gaca zi'chi! Alcontrariu Dxiohs par tu'pazi zeezahnee Ñi'h ziga naa xcweenta dxyi'dxyi ra' nin naa guchii, nicala garaatii' ra' bwiinn ra' gaca bwiinn nin ruu'yi dxixi'hw. Pwihsi squii' rñi' loh Xchihtsi Dxiohs:
Xchi'dxyi gahca Lu'h zuluu'yi xnehzatii' ruhnn Lu'h, nee tin chin gaca guelguxchisi xcweenta Lu'h nin tuhbi xtuhlda Lu'h ayi guidxeela.

⁵ Per sidela la'h xtsi'n dxaaba ra' nu'h raluu'yin tin galuu'yi ra' nu'h, Dxiohs naa bwen duxa, ¿xa guidi'tsi nu'h? ¿Ta guidi'tsi nu'h Dxiohs ayi naa Ñi'h bwen cun la'h nu'h laasii runi'hi

Ñi'h tuhbi guelnah la'h nu'h? (Rñi'n loh tu ziga xchi'dxyi bwiinn guihdxyiyuh.) ⁶ ¡Pwihsi ayi naan zi'chi!, laasii sidela la'h Dxiohs ñahca Ñi'h nadxaaba, ¿xalla ñahca chi'h ñuhnn Ñi'h guelguxchisi xcweenta ra' bwiinn guihdxyiyuh? ⁷ Per sidela la'h xcweenta ra' bwiinn dxixi'hwun rallu'yi tin mahzi ru rahca guchii xchi'dxyi Dxiohs nin naa lla'ñih, ¿xixnaa chi'h rahca xcweenta xquelguxchisihñ zigazi naan tuhbi bwiinn duhlda? ⁸ Pwihsi sidela ñahca zi'chi, ¿xixnaa ayi chyu guunn cohsa dxaaba tin dxi' cohsa za'ca? Dee' nin mahzi rñi' nuu ra' bwiinn cun lligaaba dxaaba nin riuu' ra' ba rahbi ra' ba la'h nu raluu'yi nu, per bwiinn ra' nin rñi' ra' squii' mahzi dxiaaba xjwisi Dxiohs yihca ra' ba.

Garaa nu'h naa ra' nu'h bwiinn duhlda

⁹ Ya nnaha xchi'h, ¿ta la'h chi'h nu nin naa nu bwiinn Israel mahzi bwiinn za'ca ru nu loh ra' nin ayi naa ra' bwiinn Israel? ¡Pwihsi aaca!, laasii la'h nu bachiñi'la la'h ra' bwiinn Israel ra' cun snuhn ra' bwiinn naa ra' ba bwiinn duhlda. ¹⁰ Laasii loh Xchihtsi Dxiohs rñi' squii:

Ayiza nin tuhbi bwiinn za'ca, per nin tuhbi tii' ra' ba;

¹¹ ayi nin tuhbi pa'h bwiinn nin rahcabwa' xa naa Dxiohs, nee ayiza bwiinn nin gadxi'hyi la'h Dxiohs.

¹² Garaa ra' ba guna'zu nehza ra' ba neziuh dxaaba; ayi gallu'yi ra' ba laasii garaa ra' ba na'hla ra' ba xcweenta dzi'n dxaaba ra'.

Ayi nin tuhbi bwiinn nin guunn dzi'n za'ca, per nin tuhbitii' ra' ba.

- 13 Ya bidxee yahnn ra' ba rre'h ganaalla dxyi'dxyi xihn, nin naan ziga tuhbi ba' nin zohba llaala,
nee rusagui'hi ra' ba cun luhdxi ra' ba, ya dxyi'dxyi nin rre'h rwaa' ra' ba naa ziga benehnu nin nuu rwaa' tuhbi bwe'lda ñalaa'dzi.
- 14 Ya rwaa' ra' ba ganaalla dxyi'dxyi guerguii zohban, cun ganaalla dxyi'dxyinah nin riasaa bwiinn rñi' loh lasaa' ra' ba.
- 15 Ya ñaa' ra' ba rusallu'hn la'h ra' ba tin ruñichiloh ra' ba xquelnabahan ra' snuhn ra' bwiinn.
- 16 Caachi'hzi nin rii ra' ba ruhnn ra' ba dzi'n dxaaba cun ruti'dxi lasaa' ra' ba trabahjw duxa.
- 17 Ya ayi nu'nbwa' ra' ba ziga xa guibahanee nasaa lasaa' ra' ba, la'h Dxiohs.
- 18 Nee nin ayi xi guelnadxii'bi riuu' lasto' ra' ba la'h Yu'bi Dxiohs.
- 19 Bwen-bwen naann nu'h garaa nin rñi' loh xlehyi Moisehs, rñi'n xcweenta bwiinn ra' nin naann ra' lehyi chi, tin garaa ra' ba gada'w rwaa' ra' ba, nee tin garaa ra' za bwiinn dxia'han loh xquel guxchisi Dxiohs. 20 Ya nicala ñuzo'badxiahga tuhbi bwiinn garaatii' dxyi'dxyi nin caa loh lehyi, per ayi lehyi dxi'h chi gusia'pitii xtuhlda ba, laasii pur xcweenta lehyi rahcabwa' nu'h naa nu'h bwiinn duhlda.

Bwen-bwen naann nu'h garaa nin rñi' loh xlehyi Moisehs, rñi'n xcweenta bwiinn ra' nin naann ra' lehyi chi, tin garaa ra' ba gada'w rwaa' ra' ba, nee tin garaa ra' za bwiinn dxia'han loh xquel guxchisi Dxiohs.

21 Per nnah ria'han lehyi guriinca, ya desde galohyi guzo'baloh cagaluu'yi Dxiohs gahca la'h nu'h xa foorma rusia'pitii Ñi'h xtuhlda ra' nu'h, ya foorma chi caa loh dxihsi xteenn lehyi cun

loh dxihtsi ra' xteenn guehtu profehsta ra', ²² ya squii' naa stuhbi foorma chi: Chyu chi'hzi nin chechiisto' ñi'h xchi'dxyi Jesucristu, zahca nayaa ba nezloh Dxiohs, nee zi'chi ruhnn Dxiohs cun garaa ra' bwiinn ra' nin riachiisto' ñi'h laasii ayi ruhnn Ñi'h guriin-guriin cun cada tuhbigah ra' bwiinn, ²³ laasii garaatii' ra' bwiinn guhdxyiyuh la'bañihchi nezloh Dxiohs, pwihsi ayi gaaldaaguzuh guidi'hnn nu'h dzi'n za'ca ziga nin ruhnn Ñi'h, ²⁴ per pur nin balahsasto' Ñi'h la'h nu'h sinque ayi chyu gudxihlli la'h Ñi'h bani'hi Ñi'h ria'han nayaa nu'h nezloh Ñi'h pur nin gudxihlli Jesucristu guelguxchisi xteenn duhlada ni'chin nin gusia'pitii Ñi'h xtuhlda ra' nu'h. ²⁵ Per guxe'hla Dxiohs la'h Jesucristu tin gucah Ñi'h loh cruhzi nezloh ra' bwiinn tin zi'chi gudxihlli Ñi'h garaa ra' xtuhlda chyuuchi'hzi bwiinn nin chechiisto' ñi'h xchi'dxyi Dxiohs pur xcweenta llarihn Jesucristu. Zi'chi bwi'hnn Dxiohs tin baluu'yi Ñi'h xa guibahan nayaa ra' bwiinn nezloh Ñi'h. Galoh guhpa si Ñi'h paseensi la'h ra' bwiinn, ayi bwi'hnn Ñi'h guelguxchisi pur xcweenta ra' xtuhlda ra' ba, ²⁶ laasii ba naann Dxiohs cuuca guunn Ñi'h guelguxchisi xcweenta duhlada ra' chi tin zi'chi guluu'yi Ñi'h xa naa guelguxchisi xcweenta duhlada ra' chi nee tin zi'chiza guluu'yi Ñi'h nayaa Ñi'h nezloh garaa ra' bwiinn nee ziga xa ruhnn nayaa Ñi'h la'h chyu chi'hzi bwiinn nin chechiisto' ñi'h xchi'dxyi Jesucristu.

²⁷ Ni'chin nnah ¿ta zahca gachiñi' nu'h nezloh Dxiohs pur xcweenta xtsi'n za'ca ra' nu'h? ¡Radiitsi

rallaa'n naa ni'ca! ¿Xi lehyi rusia'pitii xtuhlda ra' nu'h? ¿Ta lehyi nin rñi': "Gulgui'hnn dzi'n za'ca"? ¿Ayi gaca zi'ca!, laasii tuhsi lehyi nuu nin rusia'pitii duhlda, ya lehyi chi rñi': "Gulchechiisto' xchi'dxyi Jesucristu." ²⁸ Pwihsi la'nu baluu'yila Dxiohs ruhnn nayaa la'h bwiinn nin riachiisto' ñi'h xchi'dxyi Ñi'h, nee nin ayi ruhnn cweenta Ñi'h sidela bwi'hnn ba ziga nnaa loh xlehyi Moisehs o nicala ayi bwi'hnn ban.

²⁹ ¿Nee ta la'hsi ra' bwiinn Israel naa Xchiohs ñi'h la'h Dxiohs? ¿Tayi naa Ñi'h Xchiohs ra' garaa ra' bwiinn guihdxyiyuh? Pwihsi guyaa neezaa ra' ba naa Ñi'h Xchiohs ra' ba, ³⁰ pwihsi ayi ziahan Dxiohs sola nuu tuhbi dxi'h Ñi'h: Dxiohs nin rusia'pitii xtuhlda ra' bwiinn chin riachiisto' ra' ba xchi'dxyi Ñi'h, nicala ziga bwiinn Israel ra' nin nuu bwa' tihxi ra' ñi'h ba o nicalaza chyuchi'hzi bwiinn ra' nin aadxi nuu ra' bwa' xteenn ra' bwiinn Israel.

³¹ Pwihsi, ¿ta gachiñi' nu'h ayi ru guilasahca xlehyi Moisehs pur nin riachiisto' nu'h xchi'dxyi Jesucristu? Pwihsi guyaa ayi gaca zi'chi sino que mahs cagazo'badxiahga nu'h xchi'dxyi xlehyi Moisehs chin riachiisto' nu'h xchi'dxyi Jesucristu.

4

Xcweenta guehtu Abrahn

¹ Nee pwehda ziuu' bwiinn ra' nin guiñi' nu'h: "¿Cuun xchi'h nin bwi'hnn guehtu xtaada guldoo' nu Abrahn gahn?" ² Pwihsi sidela la'h Abrahn ñahca bwiinn za'ca nezloh Dxiohs pur garaa dzi'n za'ca ra'si nin bwi'hnn ba, ñahca ñiñi' ba pur

xcweenta xtsi'n za'ca ba nicala ayi nez delanta loh dxi'h Dxiohs. ³ Pwihsi rñi' loh Xchihtsi Dxiohs: Abrahn gwachiisto' ba xchi'dxyi Ñi'h, ya pur ni'chin bwi'hnn Ñi'h la'h ba bwiinn za'ca.

⁴ Pwihsi ziga tuhbi bwiinn nin ruhnn dzi'n, mweeyi nin rahlla ba ayi raa'da dxi'h ban, sino que rahlla ba cun mweeyi chi pur xcweenta dzi'n nin ruhnn ba. ⁵ Pwihsi ni'chin sidela chyuulla tuhbi bwiinn chechiisto' ba la'h Dxiohs nicala naa ba tuhbi bwiinn duhlda, Dxiohs zuhnn Ñi'h la'h bwiinn chi nezloh Ñi'h ziga xpwiinn Ñi'h nin ruzo'badxiahga xchi'dxyi Ñi'h pur nin riachiisto' ba xchi'dxyi Ñi'h. ⁶ Zi'chigahcaza guñi' guehtu Davihd xcweenta bwiinn nin rgu'bwa' Dxiohs naa ziga bwiinn za'ca pur nin riachiisto' ba xchi'dxyi Ñi'h, ayi naan pur ziga soobaa guunnsi ba dzi'n ra' nin caa loh lehyi. ⁷ Squii' rahbi Davihd:

¡Dichohsa ra' bwiinn ra' nin rusia'pitii Dxiohs xtuhlda ra' ñi'h; la'h ra' nin babie'wloh xtuhlda ra' ñi'h!

⁸ ¡Dichohsa naa bwiinn nin ayi ru ruhnn cweenta Dxiohs xtuhlda ñi'h pur ziga basahcaloh ba nezloh Ñi'h!

⁹ ¿Ta rñi' dxyi'dxyi za'ca rii' xcweenta si bwiinn ra' nin nuu bwa' chi, o neezaa rñi'n xcweenta bwiinn ra' nin ayi nuu bwa' chi? Pwihsi la'h nu bachiñi' la basia'pitii Dxiohs xtuhlda guehtu Abrahn pur nin gwachiisto' ba xchi'dxyi Ñi'h.

¹⁰ Per ¿cuuca basia'pitii Ñi'h xtuhlda Abrahn? ¿Ta chin baguyuu' Abrahn bwa' chi, o desde galohyi? Aaca, ayi chin guyuu' dxi'h ban, sino que galohyi chin nagahdxi chuu ban, ¹¹ ya chi'chiyi guyuu' Abrahn bwa' chi, ziga tuhbi bwa' nin naa sehn

xteenn guelnayaa nin gwachiisto' ba xchi'dxyi Dxiohs chin gue'duyi chuu ba bwa'. Pwihsi pur cweenta ra' rii' naa Abrahn xtaada ra' garaa ra' bwiinn ra' nin riachiisto' ra' ñi'h xchi'dxyi Dxiohs, nicala ayi ra' ba bwa' nin laa circuncisión; ya zi'chi za rgu'bwa' Dxiohs naa ra' ba ziga bwiinn za'ca ra' laasii riachiisto' ra' ba xchi'dxyi Ñi'h, ¹² nee naazaa guehtu Abrahn xtaada ra' garaa ra' bwiinn nin nuu bwa' nin laa circuncisión tihxi ñi'h, zi'chigahcaza naa Abrahn xtaada bwiinn ra' nin ayi bwa' nin laa circuncisión per zeezahnee ra' ba xcweenta ziga gwachiisto' Abrahn chin nagahdxi chuu ba bwa' chi.

Dxyi'dxyi nin bia'hantee Dxiohs la'h ra' bwiinn rzohba pur xcweenta guelriachiisto'

¹³ Pwihsi bia'han dxyi'dxyinee Dxiohs la'h guehtu Abrahn nee cun para garaa ra' lla'ha guehtu Abrahn, tin badi'hi Dxiohs loh guihdxyiyuh ziga hereensi la'h ba, per cweenta rii' ayi guhcan laasii bazo'badxiahga Abrahn xcweenta xchi'dxyi xlehyi Moisehs sino que laasii gwachiisto' Abrahn xchi'dxyi Dxiohs; ya pur ni'chi bwi'hnn Ñi'h la'h Abrahn ziga bwiinn nado'laa'dzi, bwiinn nayaa nin ayi xi xtuhlda ñi'h nezloh Dxiohs. ¹⁴ Pwihsi sidela la'hsi ra' nin ruzo'badxiahga xcweenta lehyi ñahca nin ñica'ha hereensi ya chi'chi lliaa'si ñahca xcweenta ziga riachiisto' ra' snuhn bwiinn xchi'dxyi Dxiohs, ya ziga xcweenta dxyi'dxyi nin bia'hantee Dxiohs la'h Abrahn ayi ñahca lasahcarun, ¹⁵ laasii lehyi mahzi rusiinlohon guelnado'balaadzi; per hasta ayi lehyi ayi xi guelnado'balaadzi nuu ri'chi. ¹⁶ Pwihsi ni'chin bal-

ahsasto' Dxiohs la'h nu'h, tin gacadzi'tsi dxyi'dxyi nin bia'hantee Ñi'h la'h guehtu Abrahñ, tin garaa ra' llaħga ba nin riachiisto' ñi'h dxyi'dxyi chi zica'ha ra' ba hereensi nin gudi'hi Dxiohs la'h ra' ba, nee ayi sola la'hdxih ra' dxi'h nin zeezahnee ziga naa xlehyi Moisehs sino que neezaa bwiinn ra' nin riachiisto' xchi'dxyi Dxiohs ziga gwachiisto' guehtu Abrahñ; ya pur ni'chin naa guehtu Abrahñ xtaada garaa ra' nu'h, ¹⁷ ziga caa loh Xchihtsi Dxiohs: “Bwi'hñna'hñ yi'h xtaada ra' ziahan ra' naciohn ra' bwiinn.” Squii' nahpa soobaa dxyi'dxyi nin bia'hantee dxyi'dxyi Dxiohs la'h guehtu Abrahñ laasii gwachiisto' ba xchi'dxyi Ñi'h. La'h Ñi'h naa Dxiohs nin rudi'hi guelnabahan la'h bwiinn guuchi ra', nee la'h za Ñi'h naa nin ruze'ta xcweenta cohsa ra' nin nagahdxi dxiinloh.

¹⁸ Nicala naann Abrahñ nagahn duuxa soobaa dxyi'dxyi nin bia'hantee Dxiohs la'h ba, per cun gwachiisto' ba ya zi'chi guhpa ba siguhra, badzihn naa ba xtaada bwiinn ziahan naciohn ra', cun ziga guñi' Dxiohs loh ba chin rahbi Ñi'h: “Pwihsi tahla ra' ziahan duxa ra' llaħga lu'h loh guihtxyiyuh.” ¹⁹ Ayi bia'hansiisii Abrahñ loh ziga gwachiisto' ba la'h Dxiohs, nicala nuu ba tuhbi gaywa'h yihza nee nicalaza ziga ya gudi'dxi ñuu' llii'n Sara; ²⁰ per ayi bwi'hññ chiohpa loh xigaaba ba cun cweenta ziga guñi' Dxiohs loh ba, la'laga'h mahziru gwazah ba gwachiisto' ba cun xcweenta dxyi'dxyi nin guñi' Dxiohs loh ba nee mahziru badi'hi ba guelzuxchiilli nezloh Dxiohs, ²¹ laasii naannloh ba nahpa Dxiohs guelrnabwa' ziga guza'loh Ñi'h xchi'dxyi Ñi'h cun garaa nin

ruhnn Ñi'h lligaaba gaca. ²² Pwihsi ni'chin nin gulu'bwa' Dxiohs naa Abrahñ ziga tuhbi bwiinn za'ca nezloh Ñi'h pur xcweenta ziga riachiisto' ba xchi'dxyi Ñi'h.

²³ Ya ayi pur xcweenta si dxi'h guehtu Abrahñ caa dxyi'dxyi ra' rii: “Gulu'bwa' Dxiohs naa guehtu Abrahñ bwiinn za'ca laasii gwachiisto' ba xchi'dxyi Ñi'h”, ²⁴ per neezaa pur xcweenta nu'h caa'han, pwihsi pur xcweenta ziga riachiisto' nu'h xchi'dxyi Dxiohs nin bacwa'hn la'h Jesucristu loh guelguhchi rgu'bwa' Ñi'h naa nu'h bwiinn za'ca. ²⁵ Guhchi Jesucristu loh cruhi tin gudxihlli Ñi'h xtuhlda ra' nu'h ya babahn Ñi'h loh guelguhchi tin gaca nu'h bwiinn nayaa nezloh Dxiohs.

5

Xcweenta ziga ta'h bwiinn loh duhlda

¹ Pwihsi, chin riachiisto' nu'h xchi'dxyi Dxiohs, chi'chi rusia'pitii Jesucristu xtuhlda ra' nu'h tin gaca nu'h bwiinn za'ca nezloh Dxiohs, ni'chin nin nahpa nu'h guelrbwidxyiisto' cun Dxiohs pur xcweenta Daada Jesucristu. ² Nee pur Daada Jesucristu ni'chin nin radi'hi guuxta sto' nu'h laasii ayiru gusio'ba xlehyi Moisehs la'h nu'h ziga ya riachiisto' nu'h xchi'dxyi Ñi'h, nee nabahan nayaa nu'h nee riahxi nu'h cun xcweenta ziga naannloh nu'h gachidxu'tii nu'h loh guelña'ñih xteenn Dxiohs, ³ nee ayi xcweentasi dxi'h dee' ra', sino que neezaa riahxi nu'h chin ruti'dxiloh nu'h trabahjw, ya naann nu'h trabahjw chi ruhnn gaapaa nu'h pasensi, ⁴ ya sidela cun pasensi zoozahnee nu'h

xchi'dxyi Dxiohs dee' guunn guiñi' Ñi'h naa pa'caa nu'h xpwiinn Ñi'h, nee pur dee'za gaapaa nu'h siguhra dzi'tsi rga'ha nu'h lla'ñih xteenn Ñi'h, ⁵ ya siguhra dzi'tsi rii' ayi nuu guiria'h gahn nu'h laasii bachachihpa Dxiohs guel ruca'sto' xteenn Ñi'h la'n lasto' ra' nu'h pur xcweenta Spíritu Saantu nin bani'hi Ñi'h la'h nu'h.

⁶ Pwihsi chin nagahdxi gacabwa' nu'h xa ta'h nu'h loh duhlda, chi'chi bazaa' dxyih bi' Jesucristu tin guhchi Ñi'h pur xcweenta ra' bwiinn duhlda ra'. ⁷ Yannah nagahn gaca ziga guidxeela tuhbi bwiinn nin si'guihlda gachi xcweenta stuhbi bwiinn, nicala pur masque bwiinn za'ca nin naa ba, ⁸ per la'h Dxiohs rluu'yi Ñi'h la'h nu'h ruca'hsto' Ñi'h la'h nu'h ni'chin guxe'hla Ñi'h Crixtu guhchi Ñi'h pur la'h nu'h nicala gwazahtii' naa nu'h bwiinn duhlda chi'chi, ⁹ ya nnah guya'pitii xtuhlda ra' nu'h pur xcweenta nin billi'hi llarihn Jesucristu, pwisi ni'chin nin naa siguhra ayi gaca guelguxchisi xcweenta nu'h chin guunn Ñi'h jwisi la'h ra' bwiinn guidxyiyuh. ¹⁰ Pwihsi sidela ziga, chin naagahca ra' nu'h nin bidxyi'chinee la'h Dxiohs, nee basia'lda Ñi'h dxyi'dxyi cun la'h nu'h pur ziga badi'hi Ñi'h Llii'n Ñi'h guhchi, pwihsi nnah cun mahzi gahn rooru zila'h nu'h loh duhlda nee cun xcweenta nin babahn Llii'n Ñi'h loh guelguhchi. ¹¹ Pwihsi ayi cun sola dxi'h dee', sino que nee riahxi nu'h pur Dxiohs pur xcweenta Daada Jesucristu xteenn nu'h, laasii pur Jesucristu badzihn nachidxiaapa nu'h guelrbwidxyiisto' cun Dxiohs.

Xcweenta guehtu Adahn cun xcweenta Crixtu

¹² Pwihsi pur xcweenta tuhbi ndxi'hw guyuu'tii duhlda loh guiidxiyuh, nee guyuu' za caxchihgu xcweenta guelguhchi pur la'h ba, pwihsi zi'chi gudii'dxi guelguhchi para garaa ra' bwiinn, laasii garaa ra' ra' ba guyuu' xtuhlda ra' ba. ¹³ Pwihsi chin nagahdxi dxiinloh lehyi la'h duhlda nuu la loh guiidxiyuh, nicala la'h duhlda ayi guhca cweenta chin ayi lehyi. ¹⁴ Per nicala ayi guhca cweenta duhlda ra' chi, desde la'n dxyih ra' nin guyuu' guehtu Adahn hasta la'n dxyih ra' nin guyuu' guehtu Moisehs, guhpa guelguhchi guelrnabwa' loh ra' bwiinn guiidxiyuh laasii guluu'tii ra' ba duhlda, nicala ayi guhca xtuhlda ra' ba pur nin ayi bazo'badxiahga ra' ba xcweenta xchi'dxyi Dxiohs ziga bwi'hnn Adahn, ya pur Adahn biinloh xneziuh guelguhchi per pur xcweenta Adahn nin rarohpa (o sea Jesucristu) gudxihxi Ñi'h xneziuh guelnabahan nacuubi. ¹⁵ Ya xcweenta duhlda nin guluu'tii Adahn ayi nuu gaca chiohpan cun xcweenta guelrgaa'da nin bani'hi Dxiohs la'h nu'h. Pwihsi pur xtuhlda guehtu Adahn, ziahan duxa bwiinn guhchi; per pur guelrgaa'da nin bani'hi Dxiohs la'h nu'h pur xcweenta Jesucristu, naan ziroo' ru que no xtuhlda ra' nu'h, nee bwenza naan para ziahan ra' bwiinn. ¹⁶ Ya pur xtuhlda tuhbi dxi'h bwiinn ayi nuu gaca tuhbilohon cun ziga naa guelrgaa'da xteenn Dxiohs, pwihsi pur tuhbi dxi'h duhlda bi' guelguxchisi xteenn Dxiohs per pur xcweenta guelrgaa'da xteenn Dxiohs biinloh ta'h ziahan ra' bwiinn loh duhlda. ¹⁷ Pwihsi sidela la'h guelguhchi guhpa guelrnabwa' xcweenta xtuhlda tuhbi dxi'h bwiinn, ¿balaacaaxchi'hru zinabwa' loh guelnabahan

nacuubi bwiinn ra' nin raria'caa ziga bwiinn za'ca nezloh Dxiohs zinabwa' ra' ba loh tuhbi guelnabahan nacuubi nee zica'ha ra' za ba guelralahsasto' roo' nin rudi'hi Dxiohs la'h ra' ba, pur xcweenta xtsi'n za'ca stuhbi Bwiinn, nin naa sola tuhbi dxi'h Jesucristu?

¹⁸ Ya ziga duhlda nin guluu'tii Adahn bwi'hnnan biaaba xquelguxchisi Dxiohs yihca ra' garaa ra' bwiinn, ya zi'chi za pur xcweenta ziga bazo'badxiahga stuhbi Ndxihw xchi'dxyi Dxiohs ziahan za bwiinn ra' ta'h loh duhlda nee guica'haza ra' ba guelnabahan nacuubi, ¹⁹ o sea tuhbi dxi'h bwiinn gulu'tii duhlda, ziahan ra' bwiinn guhca bwiinn duhlda; pwihsi zi'chi gahcaza tuhbi dxi' za Jesucristu pur xcweenta nin bazo'badxiahga Ñi'h xchi'dxyi Dxiohs, ziahan za ra' bwiinn garia'caa ziga bwiinn za'ca nezloh Dxiohs. ²⁰ Pwihsi lehyi biinloh tin para baluu'yiloh ru duhlda ra', per gaduhbi ziga gudahla ru duhlda, Dxiohs baluu'yi Ñi'h mahzi ru baca'h sto' Ñi'h la'h ra' bwiinn, ²¹ ya ziga guhpa duhlda guelrnabwa' para bie'neen guelguhchi, pwihsi zi'chi za guhpa guel ruca' sto' xteenn Dxiohs guelrnabwa' tin dxiaca nu'h bwiinn za'ca bwiinn nayaa nezloh Ñi'h, nee tin para guni'hi za Ñi'h la'h nu'h tuhbi guelnabahan nin ayi ñichilohtii' pur xcweenta Daada Jesucristu xteenn nu'h.

6

Naa nu'h zigazi nin guhchi loh duhlda tin zi'chi babahnga'h nu'h tuhsi cun Jesucristu

¹ ¿Pwihsi xa gachiñi' nu'h? ¿Ta chezah gachigu'tii nu'h duhlda tin zi'chi mahzi ru guluu'yi Dxiohs xcweenta ziga naa za'ca Ñi'h cun la'h nu'h? ² ¿Pwihsi ayi nuu gaca zi'chi! La'h nu'h nacweenta nu'h ziga tuhbi bwiinnguuchi loh duhlda, ¿xa gaca ru chi'h guibahan nu'h lohon? ³ ¿Tayi gaann tu la'h tu ziga naa nu'h tuhsi cun Crixtu pur xcweenta nin gurohbañhsa nu'h pur lah Ñi'h, ni'chin naa nu'h ziga nin guhchinee la'h Ñi'h chin guhchi Ñi'h?, ⁴ laasii biga'tsinee nu'h Ñi'h tuhsi pur xcweenta ziga gurohbañhsa nu'h cun lah Ñi'h, ya cun ziga babahn Jesucristu loh guelguhchi pur xcweenta guelrnabwa' lla'ñih xteenn Dxiohs, pwihsi zi'chi za la'h nu'h nuu nu'h loh guelnabahan nacuubi.

⁵ Sidela tuhsi guhchinee nu'h Crixtu loh xquelguhchi Ñi'h chin gurohbañhsa nu'h pur lah Ñi'h, pwihsi zi'chi gahca babahnnee nu'h Ñi'h loh xquelnabahan nacuubi Ñi'h. ⁶ Pwihsi naann nu'h lligaaba guelnado'balaadzi xteenn nu'h nin biinloh pur guehtu Adahn, gucahan caadxih gucah loh cruhzi tuhsi juunta cun Jesucristu loh cruhzi, tin zi'chi ayiru guinabwa' lligaaba dxaaba ra' chi la'hnu'h, ziga chozah nu'h xneziuh cohsa dxaaba, ⁷ laasii bwiinn nin guhchinee la'h Jesucristu, ya gula'h bwiinn chi loh guelrnabwa' xteenn xigaaba guelnado'balaadzi xteenn ba. ⁸ Sidela la'h nu'h baguhchinee nu'h Crixtu, pwihsi zi'chi za chechiisto' nu'h zibahannee nu'h Ñi'h tuhsi loh guelnabahan nacuubi, ⁹ laasii naann nu'h Jesucristu tuhbi dxi'h babahan Ñi'h loh guelguhchi, ya ayi ru chuu dxih gachi Ñi'h, nee ayiru za xi guel-

rnabwa' nahpa guelguhchi cun xcweenta Ñi'h.
¹⁰ Pwihsi ziga guhchi Crixtu guhcan tuhbi dxi'h pur xcweenta duhlda, per loh nin ya nabahan Ñi'h nabahan Ñi'h nnah para la'h Dxiohs. ¹¹ Pwihsi zi'chi za la'h tu gulgui'hnn cweenta baguhchi tu pur xcweenta lligaaba guelnado'balaadzi xteenn tu, o sea xigaaba dxaaba tu, per nabahan tu para la'h Dxiohs pur nin nabahanee nu'h la'h Crixtu Daada xteenn nu'h tuhsi.

¹² Pwihsi ni'chin, ayi gusaa'n tu la'h xigaaba dxaaba tu guinabwa' la'h tihxi tu tin guunn tu guzo'badxiahga tu cohsa dxaaba nin xclaa'dzi tihxi tu gaca; ¹³ ayi dxiu'n tu ntriehgu xcweerpu tu loh xigaaba dxaaba tu tin guunn tu cohsa dxaaba ra', mahs gulgui'hnn ntriehgu xcweerpu tu nezloh Dxiohs ziga zi bwiinn nin guhchi; nee gubia'garii babahn ba, ni'chin gulgui'hnn ntriehgu xcweerpu tu loh Dxiohs tin guunnan dzi'n za'ca ra' nin xclaa'dzi Ñi'h gaca. ¹⁴ Pwihsi sidela guunn tu zi'chi ayi ru xi guelrnabwa' gapaa xigaaba dxaaba tu para la'h tu, laasii ayi ca'nzaaru tu ziga ru-luu'yi xlehyi Moisehs, laasii nnah ya zeezahnee tu xcweenta ziga naa guelralahsasto' xteenn Dxiohs.

La'h tu naa tu ziga mooza ra'

¹⁵ ¿Ya nnahaxchi'h? ¿Ta gachigu'tii nu'h duhlda pur nin ayiru chyu zeezah loh xcweenta xlehyi Moisehs, zozah nu'h loh xquelralahsasto' xteenn Dxiohs? ¡Pwihsi aaca'h! ¹⁶ La'h tu naann bwen-bwen tu sidela guunn tu ntriehgu la'h tu ziga tuhbi bwiinn nin gudoo' tii' loh dzi'n loh tuhbi ballwaa'n tin guzo'badxiahga tu xchi'dxyi ba, pwihsi naa tu ziga tuhbi mooza nin gudoo' tii'

loh ballwaa'n chi ni'chin nahpa guzo'badxiahga tu xchi'dxyi ba. Pwihsi zi'chi za sidela la'h tu guzo'badxiahga tu xcweenta xigaaba dxaaba tu ziñichiloh la'h tu, per sidela la'h tu guzo'badxiahga tu xcweenta xchi'dxyi Dxiohs pwihsi zahca tu bwiinn nayaa nezloh Dxiohs, ¹⁷ per zuxchiilli Dxiohs pur la'h tu; galohyi naa tu ziga bwiinn ra' nin gudoo' loh lligaaba dxaaba ra', per yannah la'h tu bazo'badxiahga cun gaduhbi sto' tu loh guel ru-luu'yi xteenn Dxiohs nin biu'n tu ntriehgu la'h tu loh Ñi'h. ¹⁸ Ya tuhbigahsi ziga gula'h tu loh xigaaba dxaaba tu, la'h tu biu'n ntriehgu la'h tu loh Dxiohs ziga mooza ra' xteenn Ñi'h tin guunn tu dzi'n za'ca ra' nin xclaa'dzi Ñi'h gaca. ¹⁹ Rñi'n loh tu ziga tuhbi bwiinn guihdxyiyuh tin pwehda ayi gaca nagahn cha'zi tu xchi'dxyi'hn, laasii la'h tu gue'du gacabwa' tu xcweenta cohsa ra' nin cagaze'ta'hn rii'. Pwihsi galoh bwi'hnn tu ntriehgu xcweerpupu tu loh ra' dzi'n dxaaba. Ya zi'chi za nnah nin naa tu xmooza Dxiohs loh dzi'n za'ca, gaduhbi la'ga'h gulgui'hnn ru dzi'n za'ca tin zi'chi zidahlaa ru nin guunn tu laasii naa tu bwiinn nayaa nezloh Dxiohs.

²⁰ Laasii chin guhca tu mooza loh xigaaba dxaaba tu, ayi gunabwa' xchi'dxyi Dxiohs la'h tu. ²¹ Pwihsi, ¿cuun xchi'h nin naa gahn nin bwi'hnn tu loh cohsa nin ratuhyi loh tu xcweenta ñi'h nnah?, laasii neziuh xteenn cohsa ra' chi radzihn ñichiloh bwiinn loh Dxiohs par tu'pazi, ²² per ziga nnah bagula'h tu loh xcweenta xigaaba dxaaba tu, ya naa tu ziga xmooza Dxiohs. Dee' sihn ze'nee gahn, laasii nin naa gahn zuhnn tu zahca tu bwiinn nayaa nezloh Dxiohs, ya neziuh cuubi rii'

radzihn guibahannee tu Dxiohs para tu'pazi. ²³ Ya nin gahlla bwiinn nin ruzo'badxiahga xcweenta xigaaba dxaaba ra' ñi'h naa ñichilohtii' ra' ba loh Dxiohs, per guelrgaa'da nin runi'hi Dxiohs naa guibahannee bwiinn la'h Ñi'h para tu'pazi, pur xcweenta Jesucristu Daada xteenn nu'h.

7

Guelnabahan nacuubi

¹ Bwihtsi lasaa' ra'n, la'h tu nin nu'nbwa' xa naa xlehyi Moisehs, naann tu nahpa lehyi chi guel rnabwa' para la'h tuhbi bwiinn loh ziga chi'h dxyih ra' nin rbahan bwiinn chi. ² Naan ziga tuhbi gunna'h nin nuu xpwiinn ndxi'hw ñi'h, nee caa loh lehyi nahpaa gunna'h chi pur guibahannee ba xpwiinn ndxi'hw ba loh gaduhbi nin nabahan ndxi'hw chi; per sidela la'h ndxi'hw gachi, ya raria'hgadxia'han gunna'hsi. ³ Ya sidela la'h gunna'h chi guidxa'ga ba stuhbi ndxi'hw nee nabahan gahca xpwiinn ndxi'hw ba, rgu'tii ba duhlida cun xcweenta xquelgubwihlli ba; per sidela la'h xpwiinn ndxi'hw ba rahchi, ya raria'hgadxia'han ba la'hsi ba, neezaa lehyi rñihchiloh, ya ni'chin zahca guica'ha ba stuhbi ndxi'hw nee ayi xi duhlida rgu'tii ba. ⁴ Pwihsi zi'chi za la'h tu bwihtsi ra'n, gula'h za tu loh lehyi laasii guhca tu zigazi nin guhchi loh lehyi chin guhchi Jesucristu loh cruhzi ni'chin nnah zahca chuu tu loh gahca Jesucristu nin babahn loh guelguhchi, tin zi'chi zahca guidi'hnn nu'h dzi'n za'ca ra' nin xclaa'dzi Dxiohs gaca, ⁵ laasii loh ziga gubahan nu'h loh xquelnabahan yu'xa nu'h, lehyi ballu'yin tin para gulu'nasiinan cohsa dxaaba ra'

nin xclaa'dzi tihxi ra' nu'h sto' nu'h, ya cohsa dxaaba ra' chi basiin la'h nu'h para ñiñichiloh nu'h loh Dxiohs. ⁶ Per yannah gula'h nu'h loh lehyi nin gunabwa' la'h nu'h galoh, pur nin naa nu'h ziga nin guhchi, ni'chin pur xcweenta xchi'dxyi Spíritu Saantu nin nuu la'n lasto' nu'h zidi'hnn nu'h dzi'n za'ca nin xclaa'dzi Dxiohs, per xcweenta dxi'h lehyi yu'xa Moisehs nin caa loh dxihtsi.

Xcweenta xigaaba dxaaba'hn nin nuu sto'n

⁷ ¿Xa gachiñi' nu'h pwihsi? ¿Ta gachiñi' nu'h lehyi nahpa duhlida? ¡Guyaa aaca! Pwihsi na'h ayi ñahcabwa'n cayaaba'hn loh duhlida sidela ayi ñu'nbwa'n xlehyi Moisehs, nee ayica ñahcabwa'n xa naa ziga rza'bisto' lu'h xteenn stuhbi bwiinn sidela la'h lehyi ayi ñiñi' loon: “Ayi sa'bi sto' lu'h xixteenn stuhbi bwiinn.” ⁸ Per la'h xigaaba dxaaba xte'nnahn bala'han na'h loh duhlida, per pur xchi'dxyi lehyi gahcaza bwi'hnn nasiin na'h loh garaaloh cohsa dxaaba ra'; laasii sidela ayi ñuu' lehyi ayi za ñuu' duhlida nee ñahca duhlida ziga cohsa guuchi. ⁹ Guyuu' tuhbi chieempa mahzi galoh ayi badi'hi cweentahn cuun nin rñi' lehyi nee nasaa gahca gubahanahn, per chin biu'nbwa'n xlehyi Moisehs chi'chi guhcabwa'n na'pahn duhlida, ¹⁰ ni'chin nin guhcabwa'zahn ruhnn tucagri gaachi'hn. Ya zi'chi baria'caa xcweenta dxyi'dxyi lehyi nin ñuni'hi guelnabahan na'h, per sola guna'zuneen na'h tin bañihchin na'h nez loh Dxiohs, ¹¹ laasii basiachyu xigaaba dxaaba xte'nnahn la'h dxyi'dxyi lehyi ya basagui'hin na'h, cun pur lehyiza bañihchin na'h nez loh Dxiohs.

12 Ya lehyi naa cohsa saanta, nee neezaa dxyi'dxyi ra' nin caa loh lehyi chi saanto ra'n, naza'ca ra'n nee dxyi'dxyi guchii za ra'n. 13 Pwihsi rna'badxyi'dxyi'hn, ¿ta nin naa bwenan gwanee na'h loh ziga bañihchin na'h nez loh Dxiohs? ¡Pwihsi guyaa aaca! La'h xigaaba dxaaba'hn ni'chi nin gwanee na'h loh ziga bañi'chihn chi, tin zi'chi baluu'yi lehyi za'ca chi xa naa xigaaba dxaaba'hn cun duhlida duxa, laasii gudxiinnan na'h loh cohsa bwen.

14 Naann nu'h lehyi naa xchi'dxyi Dxiohs per ya na'h naan tuhbi bwiinn guihdxyiyuh laasii ru'nnahn nin xclaa'dzi ti'xihn nee naazan mooza loh xigaaba dxaaba'hn. 15 Ayi rahcabwa'n cuun nin cazahca'hn, pwihsi ayi ru'nnahn nin xclaa'dzihn sino que xcweenta nin rdxyi'chihn naa xcweenta nin ru'nnahn. 16 Per sidela la'h nin xclaa'dzihn ayi gu'nnahn ru'nnahn, rudi'hihn cweenta bwen naa lehyi. 17 Pwihsi ni'chin na'h ayi naaruhn nin ruhn duhlida duxa chi, sino que xigaaba dxaaba'hn nin nuu sto'n ni'chi naa nin ruhnn duhlida, 18 laasii na'h rahcabwa'n ti'xihn ayi nin tuhbi cohsa za'ca; nicala xclaa'dzihn gu'nnahn tuhbi cohsa za'ca, per ayi nuu gu'nnañin. 19 Ayi ru'nnahn cohsa za'ca nin xclaa'dzihn gu'nnahn, sola ze'zah cayu'nnahn cohsa dxaaba nin ayi xclaa'dzihn. 20 Pwihsi, sidela na'h gu'nnahn cohsa nin ayi xclaa'dzihn gu'nnahn, pwihsi ayi ru naan nin ruhnn cohsa chi, sino que la'h xigaaba dxaaba'hn nin nuu sto'n.

21 Ni'chin na'h, chin xclaa'dzihn gu'nnahn tuhbi cohsa za'ca, rdxeela lehyi rii: nuu pa' lligaaba

dxaaba sto'n, ²² laasii la'n lasto'n xclaa'dzi pa'caan guzo'badxiaagahn dxyi'dxyi xteenn xlehyi Dxiohs, ²³ per rudi'hihn cweenta nuu guriincaa lligaaba nin ruñi'bi gaduhbi ti'xihn nin rucha'gadxihdxyinee la'h xlehyi Dxiohs nin nuu lasto'n, ni'chi raria'caa naan ziga tuhbi bwiinn nin nuchi'bidu'h duhlda loh ziahan dzi'n dxaaba.

²⁴ ¡Prohbi za na'h! ¿Chyuu ni'ca guta'h na'h loh guelrnabwa' xteenn guelguhchi nin nuu ti'xihn? ²⁵ ¡Sola zuxchiilliDxiohs laasii pur Daada Jesucristu zahca guta'h na'h loh duhlda! Ni'chin cun lasto'n ruzo'badxiaagahn xchi'dxyi Dxiohs nicala ti'xihn rnaaba guzo'badxiaagahn xcweenta lligaaba nado'balaadzi xteenn duhlda.

8

Guelnabahan nin naa pur xcweenta Spíritu Saantu Dxiohs

¹ Ni'chin nnah ayi rudzii'baduhlda Dxiohs yihca ra' bwiinn ra' nin naa tuhsi cun la'h Jesucristu, nee ayi ruzo'badxiahga ra' ba xcweenta tihxi ra' ba cun nin xclaa'dzin guunn ra' ba, sino que ruzo'badxiahga ra' ba xcweenta Spíritu Saantu nin rbweeza la'n lasto' ra' ba, ² ya lehyi xteenn Spíritu nin runi'hi guelnabahan pur nin naa nu'h tuhsi cun la'h Jesucristu, bata'h Ñi'h la'h nu'h loh xquelnabwa' lehyi duhlda cun loh lehyi guelguhchi, ³ laasii la'h Dxiohs bwi'hnn Ñi'h nin ayi guhca ñuhnn xlehyi Moisehs, laasii ayi xi jweersi nahpa bwiinn guihdxyiyuh tin gaca ra' ba bwiinn nayaa nezloh Dxiohs, ni'chin bwi'hnn Dxiohs chin guxe'hla Ñi'h Llii'n Ñi'h ziga tuhbi

Ndxi'hw, guhca Ñi'h tuhbi bwiinn guiidxiyuh pur xcweenta duhlda tin zi'chi bwi'hnn Ñi'h guelguxchisi la'h lligaaba guelnado'balaadzi nin rusihn la'h tihxi nu'h loh duhlda. ⁴ Dee ra' bwi'hnn Ñi'h tin gaza'loh nu'h ziga rnabwa' xlehyi Dxiohs guidi'hnn nu'h, ayi ru chuu nu'h lligaaba guelnado'balaadzi mas chuu nu'h cha'zi nu'h lligaaba nin rnabwa' Spíritu Saantu nin nuu nabahan la'n lasto' nu'h.

⁵ Pwihsi bwiinn ra' nin nabahan ra' tuhsi cun guelnado'balaadzi nin xclaa'dzi tihxi ra' ba guunn ra' ba, ni'chira' sola rza'bi sto' ra' ba guunn ra' ba ganaalla guelnado'balaadzi; per bwiinn ra' nin nabahanee Spíritu Saantu sto' ñi'h, bwiinn chi ruhnn ra' ba lligaaba nin xclaa'dzi Dxiohs guunn ra' ba, ⁶ laasii sidela yi'h chuu lu'h ganaalla xcweenta si lligaaba guelnado'balaadzi nin xclaa'dzi tihxi lu'h zianeen yi'h hasta zahchi lu'h cun hasta ñichilohza lu'h nez loh Dxiohs, per ziga chuu lu'h masru ziga xigaaba Spíritu Saantu zica'ha lu'h loh guelnabahan cun guelrbwidxyii sto'. ⁷ Laasii nin riuu' ganaalla xigaabasi xteenn guelnado'balaadzi naa bwiinn chi nin rdxyi'chinee la'h Dxiohs, laasii ayi xclaa'dzi ra' ba nee nin ayiza nuu guzo'badxiahga ra' ba ziga naa xlehyi Dxiohs. ⁸ Ni'chin la'h ra' bwiinn nin mahzi ruca'h sto' ñi'h xcweenta ziga xclaa'dzi tihxi ra' ba, bwiinn ra' zi'chi ayi nuu guunn ra' ba dzi'n nin gusiahxi sto' Dxiohs.

⁹ Bwen, sidela ayiru nabahan tu loh guelnado'balaadzi nin guyuu' tihxi tu, guchiipa'caa tu nuu Spíritu Saantu la'n lasto' tu; per sidela chyulla tuhbi tu ayi Spíritu Saantu Crixtu sto' tu, ayi naa

tu xpwiinn Ñi'h. ¹⁰ Per sidela la'h Crixtu rbweeza Spíritu Ñi'h sto' tu, xespíritu tu nuu nabahan pur guhca tu bwiinn nayaa nezloh Dxiohs, nicala nuu gaca xcweerpú tu loh xquelrnabwa' guelguhchi pur sahca xcweenta duhlda. ¹¹ Ya sidela la'h Spíritu xteenn Dxiohs nin bacwa'hñ la'h Jesucristu loh guelguhchi nuu sto' tu, la'h gahcaza Spíritu Saantu Dxiohs rii' guni'hi guelnabahan nacuubi la'h xcweerpú tu nin gunabwa'la guelguhchi.

¹² Ni'chin, bwiitsi ra' pur xcweenta Jesucristu; nuu nin xchi'hñ gachidi'hññ nu'h, per ayi naan xcweenta para xa guibahan nu'h loh nin xclaa'dzi tihxi nu'h gachidi'hññ ra' nu'h, ¹³ laasii sidela la'h tu nuu tu xigaabasi xcweenta nin rza'bisto' tu guunn tihxi tu loh guihdxyiyuh rii', zahchi pa'caa tu; per sidela pur xcweenta Spíritu guunn tu gusia'han tu garaa ra' nin rza'bisto' tihxi tu nez dihtsi tu, pwihsi zibahanee tu Dxiohs par tu'pazi.

¹⁴ Garaa ra' bwiinn nin ruzo'badxiahga xchi'dxyi Spíritu Saantu xteenn Dxiohs, pwihsi naa ra' ba llii'n Dxiohs. ¹⁵ Pwihsi Spíritu nin bani'hi Dxiohs cweeza xto' nu'h ayi naa Spíritu chi tuhbi spíritu xteenn tuhbi mooza tin guidxyihbi tu, sino que naa Spíritu chi ziga spíritu xteenn nin naa ziga tuhbi bizahbi nin guca'ha tuhbi bwiinn ziga llii'n pa'caa ba, yannah naa tu llii'n ba, ni'chin zahca gahbi tu loh ba: “¡Paah nin rbweeza dxibaa'!” ¹⁶ Ya la'h Spíritu Saantu rii' tuhsi rahca Ñi'h cun spíritu nu'h tin ruti'dxi cweenta Spíritu Saantu loh spíritu nu'h naa nu'h llii'n Dxiohs. ¹⁷ Ya pur nin naa nu'h llii'n Ñi'h ni'chin nin zica'ha za nu'h tuhbi hereensi loh Dxiohs cun Crixtu,

sidela guchiipa'h nu'h gati'dxilohnee nu'h Ñi'h trabahjw pur xcweenta xchi'dxyi Ñi'h ya zi'chi tuhsi za gacalasaacanee nu'h Ñi'h.

¹⁸ Pwihsi lligaaba nin ru'nnahn nnah xcweenta trabahjw nin cadii'dxi nu'h ayi gaca guunn tuhbilohon loh xquelña'ñih Dxiohs nin guidia'ha nu'h chi'chiyi, ¹⁹ laasii garaa ra' cohsa ra' nin bwi'nncha'yi Dxiohs loh guiidxyiyuh rii', cabweeza ra'n gadzihn dxyih nin guluu'yi Dxiohs cuun ra' nin naa llii'n Ñi'h, ²⁰ laasii garaa ra' cohsa nin gulahchixchih Dxiohs loh guiidxyiyuh guyuu'dii ra'n, per ayi guhcan pur xcweenta gahca ra' cohsa ra' chi, sino que baria'caan zi'chi laasii zi'chi guhca xigaaba Dxiohs gaca, ya cohsa ra' chi cabweeza ra'n ²¹ gadzihn dxyih nin ta'h garaa ra' cohsa nin gulahchixchih Dxiohs loh guiidxyiyuh loh xquelrnabwa' guelguhchi tin dxiuu'un loh xquel bia'ñih ra' llii'n Dxiohs. ²² Pwihsi garaa ra' cohsa ra' nin gulahchixchih Dxiohs loh guiidxyiyuh rii' ru'n ra'n garaa dxyih pur xcweenta trabahjw ziga tuhbi trabahjw nin ruti'dxiloh tuhbi gunna'h chin raalaa llii'n ba. ²³ Nee ayi la'h dxi'h ra' dxi'h nin rii' loh guiidxyiyuh rii' cagati'dxiloh cohsa nalaasa ra' rii' sino que neezaa la'h nu'h nin nuu Spíritu Saantu Dxiohs sto' ra' nu'h rachidii'dxi za nu'h cun guelnalaasa nin nuu sto' nu'h, nee dxule'za za nu'h gadzihn dxyih guibahan nu'h loh xquelña'ñih Dxiohs tin gaca nu'h llii'n Ñi'h, nee neezaa gusacuubi za Ñi'h tihxi nu'h, ²⁴ laasii pur xcweenta nin nahpa nu'h siguhra zachica'ha ra' nu'h nin dxule'za nu'h, ni'chi bata'h la'h nu'h loh duhlida; per ziga rb-

weeza bwiinn nin rwa'haloh ra' ba, ayi naa ni'chi siguhra nin runi'hi Dxiohs laasii nin rwa'haloh bwiinn, ¿xi par cweeza lu'h ni'chi? ²⁵ Per sidela la'h nu'h gachile'za nu'h nin ayi chyu rwa'ha nahpa cun paseensi gachidia'ha nu'h gaca ni'chi.

²⁶ Zi'chi gahca za rahcane Spíritu Saantu Dxiohs la'h nu'h cun ziga ayi chyu rahcabwa' pa'h xcweenta Ñi'h, laasii nuu hohra ayi chyu rahcabwa' xa gachidiidxyi, gachinaaba nu'h loh Dxiohs; per la'h gahca Spíritu Saantu nin nuu lasto' nu'h rdxin-rnaaba loh Dxiohs xcweenta ra' nu'h nin ayi radxeela gachiñi' nu'h chin chyu rbwihdxyi-rnaaba loh Dxiohs. ²⁷ Dxiohs rahcabwa' Ñi'h xa naa lligaaba nin riinloh sto' ra' bwiinn, naann Ñi'h cuun nin xclaa'dzi Spíritu guiñi' laasii rnaaba Spíritu Saantu xcweenta ra' nu'h, nee rnaaba Ñi'h ziga pa'h nin xclaa'dzi Dxiohs gachinaaba nu'h xcweenta ra' pa'h bwiinn ra' nin naa ra' pa'h xpwiinn Ñi'h.

Zahca nu'h nin guunn gahn loh garaatii' ra'

²⁸ Pwihsi naann nu'h Dxiohs ruzuh Ñi'h garaa ra' cohsa nin guunn bwen la'h ra' bwiinn ra' nin ruca'h sto' ñi'h la'h Dxiohs, la'h ra' bwiinn nin gullii Ñi'h seguhn xigaaba Ñi'h, ²⁹ laasii la'h ra' bwiinn ra' nin biu'nbwa' Dxiohs desde galohyitii' zahca ra' ba ziga Llii'n Ñi'h, tin zi'chi gaca Llii'n pa'h Ñi'h nin dzi'baloh loh garaa ra' nin gaca ra' bwiinn xfamihyi Dxiohs. ³⁰ Ya garaa ra' bwiinn nin gullii Ñi'h galohyi, garaa ra' ni'chi gudihdxyi Ñi'h; ya garaa ra' nin gudihdxyi Ñi'h bwi'hnn nayaa Ñi'h bwiinn ra' chi nezloh Ñi'h; ya garaa ra' bwiinn nin

bwi'hnn nayaa Ñi'h loh duhlda, neezaa bwi'hnn lasahca Ñi'h la'h ra' ba tin chuunee ra' ba la'h Ñi'h llaa'ndxibaa'.

³¹ ¿Xa ni'ca gachiñi'ru nu'h? Sidela la'h Dxiohs cayahcanee la'h nu'h, ¿chyuulla guunn gahn la'h nu'h? ³² Dxiohs ayi bacha'h Ñi'h xigaaba Ñi'h xcweenta Jesuhs Lli'n Ñi'h tin ayi ñahchi Jesuhs, sino que badi'hi Ñi'h la'h Jesucristu nin naa Lli'n Ñi'h guhchi loh tuhbi cruhzi tin gudxihlli Jesucristu xcweenta xtuhlda nu'h, ¿pwihsi xalla ayi guni'hi Ñi'h garaa ra' cohsa nin xchi'hn nu'h nnah nin naa nu'h tuhsi cun Lli'n Ñi'h? ³³ ¿Chyuu ni'ca gudzii'ba duhlda yihca ra' bwiinn nin gulii Dxiohs? Dxiohs gahca bwi'hnn tin baria'caa nu'h bwiinn nayaa nezloh Ñi'h. ³⁴ ¿Xa ruhnn loh nin gudzii'ba duhlda yihca nu'h? Crixtu naa nin guhchi, nee la'h gahcaza Crixtu naa nin babahn loh guelguhchi, yannah zohba Ñi'h xlahdu derehchu Dxiohs, tin cabwihdxyi-canaaba Ñi'h loh Dxiohs xcweenta ra' nu'h. ³⁵ ¿Chyuu ni'ca guunn gahn gabwe'he la'h nu'h loh xcweenta ziga zoonahla nu'h loh xquelña'ñih Jesucristu? ¿Ta guelzahcazii, o guelña'laa'dzi, o trabahjw, o guelrchia'han, o xcweenta nin dxia'dxi xahba nu'h, o xiilla demahla, o ziga gachi nu'h loh tuhbi spahda? Nin tuhbi ra' ni'ca. ³⁶ Ziga caa loh dxihtsi nin naa xchi'dxyi Dxiohs rñi' squii':

Pur xcweenta lu'h naa nu xpwiinn lu'h cayahchi nu guillii-guillii.

Ruhn ra' ba cweenta naa nu ziga tuhbi lli'hyi nin baguroo' nin banaa gachi.

³⁷ Ya nezloh ra' dee' naa nu'h ziga tuhbi bwiinn nin bwi'hnn gahn xiilla tuhbi cohsa pur xcweenta Dxiohs nin nuu dxibaa' nin baca'h sto' Ñi'h la'h nu'h. ³⁸ Ni'chin nin naa siguhra ayi nin tuhbi nin gabwe'he la'h nu'h loh ziga guelnadzii'hi xteenn Dxiohs cun la'h nu'h: nin guelguhchi, nin guelnabahan, nin aanjla ra', nin tuhbi xii chi'hzi guelrnabwa' ra' o jweersi spíritu ra' zi nicala cohsa ra' nin nuu nnah, nicala cohsa za ra' nin gue'du ze'yahlda chuu, ³⁹ nin nicala hasta naa mahzi guiya'gayuulda, nee nin hasta naaza la'n gueeta duuxa, nin tuhbi ra' cohsa nin gulachixchih Dxiohs; ayi nin tuhbi nin gabwe'he la'h nu'h loh ziga ruca'h sto' Dxiohs la'h nu'h pur xcweenta Jesucristu Daada xteenn nu'h.

9

Dxiohs gulii la'h ra' bwiinn Israel ra'

¹ Cañi'n loh tu dxyi'dxyi guchii pa'h laasii riachi-isto'n xchi'dxyi Jesucristu, nee ayi rñi'n dxyi'dxyi dxixi'hw; Spíritu Saantu xteenn Dxiohs cagaluu'yi desde la'n lasto'n guchii naa cweenta rii' nin rñi'n loh tu; ² pwihsi nuu tuhbi guelnalaasa duxa sto'n, tuhbi dulohri nin zeezah nugasia'chyu sto'n, ³ pwihsi hasta na'h ñiclaa'dzihn ñichiloon loh Daada Dxiohs xte'nnahn ya ña'hannahn zihtu nezloh Jesucristu, tin zahca ñahcaneera'n la'h ra' bwihtsi ra'n; la'h ra' nin naa ra' bwiinn lasaa'hahn loh guiidxyiyuh. ⁴ Naa ra' ba llahga ra' bwiinn guehtu Israel, ya gulii pa'h Dxiohs la'h ra' ba ziga llii'n Ñi'h. Gubahannee Dxiohs la'h ra' ba, ya bia'han dxyi'dxyi Dxiohs cun la'h ra' ba

tin basia'hann Ñi'h xlehyi Moisehs loh ra' ba tin bazu'nllihbi ra' ba nezloh Dxiohs la'n guido', nee cun garaa guelnaza'ca nin guñi' Ñi'h guica'ha ra' ba sidela chuu ra' ba cha'zi ra' ba xchi'dxyi Ñi'h.
⁵ Naa ra' ba llahga guehtu xtaada guldoo' ra'n nin gubahan ra' cachieemparoo', ya Jesucristu guhca llahga guehtu bwiinn Israel chin guulaa Ñi'h ziga tuhbi bwiinn guihtxyiyuh. La'h Ñi'h naa Dxiohs loh garaa tii' ra' cohsa pwihsi nahpa guiñi' za'ca bwiinn xcweenta Ñi'h para tu'pazi. Zi'chi gaca, pwihsi.

⁶ Per ayi gaca ziga ayi baza'loh Dxiohs xchi'dxyi Ñi'h nin bia'han dxyi'dxyi Ñi'h loh ra' bwiinn Israel ra', laasii ayi garaa ra' dxi'h llahga guehtu bwiinn Israel ra' naa ra' bwiinn guihtxyi Israel,
⁷ nee ayi garaa ra' dxi'h za llahga guehtu Abrahm naa llii'n pa'h Abrahm, sino que rahbi Dxiohs loh guehtu Abrahm: “Nin gaca ra' llahga lu'h dxi' pur xcweenta Isaac.” ⁸ Dxyi'dxyi ra' rii ruluu'yi ayi garaa ra' dxi'h llahga guehtu Abrahm naa llii'n Dxiohs; sola la'hdxih ra' bwiinn ra' nin chechiisto' ra' ñi'h xchi'dxyi Dxiohs ni'chi ra' naa llii'n Ñi'h,
⁹ laasii dee naa ziga bia'han dxyi'dxyi Dxiohs loh guehtu Abrahm chin rahbi Ñi'h: “Dxyih nin caa bwa' dxie'ldahn, ya ziuu' tuhbi llii'n Sara.”

¹⁰ Nee ayi dee' si ra' dxi'h, sino que neezaa garoopa llii'n Rebeca naa llii'n tuhsi Isaac, guehtu xtaada guldoo' ra' nu; ¹¹⁻¹³ per chin nagahdxi gaalaa ra' bi, nin nagahdxi xi dzi'n za'ca guunn ra' bi o xilla dzi'n dxaaba, rahbi Dxiohs loh Rebeca: “Llii'n galoh lu'h gaca xmooza llii'n laweelda lu'h.” Zi'chigahcaza caa loh dxihsi rahbi Dxiohs:

“Gacanadzii'hihn la'h Jacobo ya guidxyi'chineen la'h Esaú.” Ya squii' guzohba dxyi'dxyi zahca cwii Dxiohs bwiinnchi'hzi nin guclaa'dzi Ñi'h nee nicala cuunchi'hzi nin naa xtuhlda ba.

¹⁴ ¿Xa gachiñi' nu'h pwihsi? ¿Ta gachiñi' nu'h ayi xi bwen naa Dxiohs? ¡Pwihsi ayi chyu guiñi' zi'chi!, ¹⁵ laasii rahbi Dxiohs loh guehtu Moisehs: “Zalahsasto'n la'h ra' bwiinnchi'hzi nin guiclaa'dzihn nee zia Zahn la'h ra' bwiinnchi'hzi nin guiclaa'dzihn.” ¹⁶ Ni'chin nin ayinaa rii' cweenta nin xclaa'dzi bwiinn gaca, nee ayiza naan ziga cun lajwersi xteenn bwiinn sino que naan xcweenta Dxiohs nin ralahsa sto' Ñi'h la'h ra' bwiinn. ¹⁷ Pwihsi loh Xchihtsi Dxiohs caa squii' ziga guñi' Ñi'h loh rrehyi Faraohn, rahbi Ñi'h: “Na'h bwi'hinna'hn naa lu'h rrehyi xteenn Egiptu tin balu'yi'hn yi'h rahca ru'nnahn cuunchi'hzi nin guiclaa'dzihn, nee tin pur yi'hza guidi'chi xchi'dxyi'hn gaduhbi loh guihdxyiyuh.” ¹⁸ Pwihsi ni'chin ralahsa sto' Ñi'h la'h ra' bwiinn ra' chi'hzi nin xclaa'dzi Ñi'h, nee rahca ruhnn nahdadxiipa Ñi'h la'h cuunchi'hzi bwiinn nin xclaa'dzi Ñi'h. ¹⁹ Per chi'chi guiñi' tu loon: “¿Xixnaa rudzii'ba Dxiohs duhlda yihca bwiinn, pwihsi nee ayi nin tuhbi bwiinn nin gusia'chyu loh xcweenta ziga xclaa'dzi Dxiohs gaca?” ²⁰ Per guiñi'n: “¿Ya yi'h ndxi'hw, chyu clahsa bwiinn lu'h tin guunn ziahan xchi'dxyi' lu'h nezloh Dxiohs?” ¿Ta ziñi' tuhbi guihsu loh bwiinn nin bwi'hnncha'yi la'h guihsu chi: “Xixnaa bwi'hnnnee lu'h na'h zi'chi”? ²¹ Pwihsi bwiinn nin bwi'hnncha'yi la'h guihsu chi ¿tayi zahca guhnn dxi'h ba zigachi'hzi nin xclaa'dzi ba guunn cha'yi ba cun yuh chi, nicala cun yuh chi

guunn ba tuhbi guihsu nin gallu'yi, nee cun la'h gahca za yuh chi guunn ba tuhbi guihsu nin ayi gallu'yi?

²² ¿Xi la'hlla la'h Dxiohs ayi dxia'n guunn Ñi'h zigachi'hzi nin xclaa'dzi Ñi'h, sidela xclaa'dzi Ñi'h guluu'yi Ñi'h xa ruhnn Ñi'h guelguxchisi, neezaa sidela guiclaa'dzi za Ñi'h guluu'yi Ñi'h xquelrnabwa' Ñi'h guhpaa Ñi'h paseensi la'h ra' bwiinn nin bañahca xquelguxchisi ra' Ñi'h nee tin para ñiñichiloh ra' ba? ²³ Pwihsi bwi'hnn Ñi'hnn tin baluu'yi Ñi'h jweersi xteenn guelrnabwa' nin nahpa Ñi'h, pwihsi balahsa sto' Ñi'h la'h nu'h galohyi gulii Ñi'h la'h nu'h tin chuunee nu'h Ñi'h loh xquelña'ñih Ñi'h. ²⁴ Dxiohs gulii Ñi'h nuhn ra' nu'h loh ra' bwiinn Israel ra', ya snuhn ra' nu'h gulii Ñi'h loh ra' bwiinn ra' nin ayi naa ra' bwiinn Israel. ²⁵ Caa za loh dxihsi nin baca'h guehtu Oseas squii':

Bwiinn ra' nin ayi naa Xpwii'nnahn, la'h ra' ba guiñi'n loh ñi'h 'Xpwiinn ra'n'; ya bwiinn ra' nin ayi guhca nadzii'hihn, ni'chi ra' nin gacanadzii'hihn.

²⁶ Ziga dxyi'dxyi nin rñi' squii': “La'h tu ayi naa tu Xpwii'nnahn', la'h gahca ri'chi rñi' ziria'lah tu Lli'n Dxiohs nin nabahan par tu'pazi.”

²⁷ Per ya ziga la'h ra' bwiinn Israel ra', baca'h guehtu Isaías squii':

Nicala la'h ra' llahga ra' bwiinn Israel ra' naa ziahan duxa zigazi yuhlli xteenn ñihsado', per gullia'yi'hn naa ra' nin ta'h loh duhlida,

28 laasii guyohbagah zuza'lohtii' Dxiohs xchi'dxyi
Ñi'h xcweenta xquelguxchisi Ñi'h nezloh
ra' bwiinn guiidxiyuh.

29 Baca'h za Isaías galohtii' squii':

Sidela la'h Dxiohs nin nuu nabahandzi'tsi dxibaa'
ayi ñusia'han Ñi'h mas paaldi'hn ra' llahga
bwiinn chieempa ra',

n nah mahziru ñahca nu'h bwiinn duhlda que ziga
guhca bwiinn guiidxyi Sodoma cun Go-
morra, guiidxyi ra' nin guñichiloh.

Bwiinn Israel ra' cun xchi'dxyi Dxiohs

30 ¿Xa ni'ca gachiñi' nu'h? Pwihsi guriin
baria'caa; ayi guzohba ñahca ziga naa xigaaba
bwiinn guidxyiyuh, laasii la'h ra' bwiinn nin
ayi naa ra' bwiinn Israel, nicala ayi gudxi'hyi
ra' ba xa gaca nayaa ra' ba nezloh Dxiohs, per
la'h ra' ba naa nin guhca nayaa nezloh Ñi'h
laasii gwachiisto' ra' ba xchi'dxyi Jesucristu.

31 Per la'h ra' bwiinn Israel ra' nin badxi'hyi ra'
xcweenta xlehyi Moisehs nin ruluu'yi xa gaca
nayaa bwiinn nezloh Dxiohs pur dzi'n za'ca,
pwihsi la'la'ga'h baria'gadxia'han ra' ba ayi biao
ra' ba nezloh Dxiohs laasii sola gwazahnee ra'
ba xlehyi Moisehs, ayi xlehyi dxi'h Jesucristu.

32 ¿Xixnaa guzahca ra' ba zi'chi? Guzahca ra' ba
zi'chi laasii ayi badxi'hyi ra' ba xa ñila'h ra' ba loh
duhlda pur ziga ñachiisto' ra' ba xchi'dxyi Dxiohs,
la'laga'h mahzi gwazahnee ra' ba xcweenta lehyi,
ni'chin nin gulaa'dzi ñaa' ra' ba yihca dxiah nin
ruzu'yitii' la'h bwiinn. 33 Ziga caa loh xchihtsi
Dxiohs hasta baca'h guehtu Isaías squii':

La'n guzuh tuhbi bwiinn nin gaca ziga tuhbi dxi-
 ahltah loh guiidxyi Siohn,
 tuhbi dxiah nin guunn dxiaaba ra' bwiinn loh
 duhlda;
 ya bwiinn ra' nin chechiisto' ra' ñi'h xchi'dxyi Ñi'h
 ayi gatuhyi loh ra' ba.

10

¹ Bwihtsi ra'n ziga naa nu'h xpwiinn Jesucristu,
 cayu'nnahn lligaaba nin nuu la'n lasto'n nee cun
 ziga rbwihdxi-rna'ba'hn loh Dxiohs para la'h ra'
 bwiinn Israel ra' tin zi'chi ta'h ra' ba loh duhlda.

² Pwihsi guchiin nin rñi'n xcweenta ra' ba laasii
 nuu ra' balligaabaroo' guzu'nllihbi ra' ba nezloh
 Dxiohs, per nin ruhnn ayi rahcabwa' bwen ra'
 ba xigaaba ziga xclaa'dzi Dxiohs guunn ra' ba,

³ pwihsi ayi guhcabwa' ra' ba xcweenta xa rahca
 tuhbi bwiinn nayaa nezloh Dxiohs, laasii guriin
 guhcabwa' ra' ba ziga caa loh dxihtsi lehyi xteenn
 Moisehs ziga ñahca nayaa ra' ba nezloh Dxiohs,
 per cun ayi badxeela ra' ba nin xclaa'dzi Dx-
 iohs ñuhnn ra' ba.

⁴ Yannah Jesucristuyi naa
 nin bwi'hnn zigapa'h rñi' xlehyi Moisehs, ni'chin
 garaa ra' bwiinn nin ruzo'badxiahga xcweenta Je-
 sucristu rahca ra' ba bwiinn nayaa nezloh Dxiohs.

⁵ Ya ziga gaca nayaa lu'h nezloh Dxiohs ziga
 guza'loh lu'h ziga naa lehyi, baca'h Moisehs squii:
 “Bwiinn ra' nin xclaa'dzi gaca bwiinn nayaa ne-
 zloh Dxiohs pur ruzo'badxiahga ra' ba xcweenta
 xchi'dxyi lehyi, nahpa guzo'badxiahga pa'caa ra'
 ba dxyi'dxyi chi gaduhbi nin nabahan ra' ba
 loh guidxyiyuh rii!” ⁶ Per pur xcweenta guel-
 nayaa nezloh Dxiohs pur guelriachiisto' xcweenta

xchi'dxyi Jesucristu, rñi' squii': "Ayi guñi' lu'h la'n lasto' lu'h: ¿Chyu ni'ca guzee para dxibaa'?", tin zi'chi ruhnn lu'h riehta Cixtu la'n gueeta,⁷ o ayiza guñi' lu'h la'n lasto' lu'h: "¿Chyu ni'ca dxiehta para gabihldxyi?", laasii dee naa para chyu guunn tin chaasa Cixtu loh ra' bwiinguuchi, mas guhcabwa' ayi chyu naa lu'h.⁸ ¿Xi ni'ca rñi' cweenta ca nnah? Rñi'n: "Gahxu loh lu'h zuu dxyi'dxyi; rwaal' lu'h cun la'n lasto' lu'h." Dee ra' naa dxyi'dxyi nin guchii Dxiohs nin raluu'yi nu la'h tu.⁹ Sidela cun rwaal' lu'h guze'ta lu'h Jesucristu naa Daada loh lu'h, nee chechii za sto' lu'h Dxiohs bacwa'hn la'h Ñi'h loh guelguhchi, zahca nayaa lu'h nezloh Dxiohs,¹⁰ laasii cun sto' biñaachi riachiisto' nu'h xchi'dxyi Ñi'h, ni'chi nin rahca nayaa nu'h nezloh Dxiohs; ya cun rwaal' za biñaachi rachiñi' nu'h Jesucristu rnabwa' loh nu'h tin zi'chi rla'h nu'h loh duhlda.

¹¹ Loh Xchihtsi Dxiohs rñi' squii': "Chyu chi'hzi tuhbi bwiinn nin chechiisto' ñi'h xchi'dxyi Jesucristu ayi dxia'han xtuhyi ba." ¹² Laasii garaa ra' bwiinn naa tuhbiloh nezloh Ñi'h ziga bwiinn Israel ra' nee zi'chiza bwiinn ziitu ra' nin ayi naa ra' bwiinn Israel, laasii la'h Ñi'h naa Ñi'h Daada loh garaatii' ra' ba, ziahan duxa cohsa nahpa Ñi'h para la'h ra' bwiinn nin rbwihdxyi-rnaaba la'h Ñi'h,¹³ laasii squii' naa ziga guñi' Ñi'h: "Chyu chi'hzi bwiinn nin cwiidxyi-guinaaba loh Daada Dxiohs, zila'h ba loh xtuhlda ba." ¹⁴ Per ¿xa cwiidxyi-guinaaba ra' ba la'h Ñi'h sidela ayi riachiisto' ra' ba xchi'dxyi Ñi'h?, nee ¿xa chechiisto' ra' ba xchi'dxyi Ñi'h sidela nagahdxi dx-

ihn ra' ba xcweenta xchi'dxyi Ñi'h?, nee ¿xa gaca dxihn ra' ba xchi'dxyi Ñi'h sidela ayi chyu guluu'yi xchi'dxyi Ñi'h la' ra' ba?, ¹⁵ nee ¿xa chegaluu'yi ra' ba xchi'dxyi Ñi'h sidela ayi chyu guixe'hla la'h ra' ba? Ziga caa loh Xchihtsi Dxiohs rñi' squii': "¿Li'ballaa chuhla naa radzihn ra' bwiinn ra' nin zeegaluu'yi xchi'dxyi Dxiohs nin rbahchidxyii sto' bwiinn nee ruluu'yi za ra' ba xchi'dxyi za'ca Dxiohs!" ¹⁶ Per ayi garaa ra' dxi'h bwiinn ruzo'badxiahga xchi'dxyi za'ca Dxiohs nin guta'h la'h ra' ba loh duhlda, pwihsi rahbi guehtu Isaías: "Daada, ¿chyu ni'ca gwachi-isto' ñi'h xchi'dxyi nu'h?" ¹⁷ Pwihsi riachiisto' bwiinn xchi'dxyi Dxiohs chin ruzo'badxiahga ra' ban, ya rihn ra' ba dxyi'dxyi chi chin nuu chyu nin guluu'yin.

¹⁸ Per na'h rna'badxyi'dxyi'hn: "¿Ta ayiga bihn ra' ba xchi'dxyi Dxiohs?" ¿Pwihsi bihn ra' ban!, laasii rñi' loh Xchihtsi Dxiohs squii':

La'bidichii xchi'dxyi ra' ba gaduhbi loh guihdxyiyuh,

la'badzihn za xchi'dxyi ra' ba loh garaa ra' guihdxyi nin rii' loh guihdxyiyuh rii'.

¹⁹ Ya rna'badxi'dxi'hn stuhbi: "¿Tayi biu'nbwa' ra' bwiinn Israel cweenta ra' rii'?" Desde galohyi guñi' guehtu Moisehs squii':

Zu'nnahn tin sa'bisto' tu pur xcweenta ra' bwiinn nin ayi naa tuhbi guihdxyi,

zu'nnahn tin guidxyi'chinee tu la'h tuhbi guihdxyi bwiinn nin ayi ria'zi dxyi'dxyi yihca ra' ñi'h.

²⁰ Ayi za bidxyihbi guehtu Isaías guñi' ba squii':

Bwiinn ra' nin ayi badxyi'hyi Na'h, ni'chi ra' badxeela Na'h ya baluu'yiloon loh ra' bwiinn ra' nin ayi gunabadxyi'dxyi pur Na'h.

²¹ Ya loh nin guñi' guehtu Isaías xcweenta ra' bwiinn Israel rahbi ba:

Desde galohyi dxyih-nague'la baza'bi naa'hahn loh ra' tuhbi guiidxyi bwiinn sto' radxiipa ra' nin ayi guya'zi dxyi'dxyi yihca ra' ñi'h.

11

Bwiinn Israel ra' nin bagula'h ra' loh duhlda

¹ Pwihsi nnah rna'badxyi'dxyi'hn: “¿Ta gule'hesto' Dxiohs la'h ra' bwiinn Israel?” ¡Ayi gaca zi'chi! Laasii na'h naan tuhbi bwiinn Israel, tuhbi llahga guehtu Abrahn cun guehtu Benjamihn. ² Laasii desde galohtii'yi gulii Dxiohs la'h ra' bwiinn Israel ziga xpwiinn Ñi'h; nee hasta nnah ayi rbwe'hecaa Dxiohs la'h ra' bwiinn Israel, ¿tayi gaann tu rñi' loh Xchihtsi Dxiohs xcweenta guehtu profeta Elías, xa gudxi'hn guehtu Elías dxyi'dxyinah loh Dxiohs xcweenta ra' bwiinn Israel ra'? Rahbi ba squii': ³ “Daada Dxiohs, gudxiinn ra' ba garaa ra' bwiinn nin rñi' xchi'dxyi lu'h nee batsihyi za ra' ba garaa ra' bacuu'ga xteenn lu'h; sola na'h dxi'h gula'hn loh ra' ba, nee nnah nee na'h xclaa'dzi ra' ba gadxiinn ra' ba.” ⁴ Per ¿xi ni'ca rahbi Dxiohs loh ba? Rahbi Ñi'h: “La'n gulii la gahdzi mihiyi bwiinn nin gue'du guzu'nllihbi nezloh dxaan nin laa Baal.” ⁵ Zi'chi za nnah la'n dxyih ra' rii' bia'han zallia'yi'hn bwiinn Israel nin gulii Dxiohs xcweenta ziga balahsa sto' Ñi'h la'h ra' ba. ⁶ Ya sidela naan pur

xcweenta xigaaba Dxiohs, pwihsi ayi naan dzi'n nin ruhnn ra' bwiinn, laasii sidela ñahcan zi'chi ya guelralahsasto' xteenn Dxiohs ayi ru ñahcan guelralahsasto'.

⁷ ¿Ya nahaxchi'h? Nin gudxyi'hyi ra' bwiinn Israel, ayi bwi'hnn ra' ba gahn ñidxeela ra' ban, per la'h ra' bwiinn ra' nin gulii Dxiohs la'h ra' ba bidxeelan; ya snuhn ra' ba guhca dxiipa sto' ra' ba.

⁸ Guhcan ziga caa loh xchihtsi Dxiohs hasta rñi' squii':

Dxiohs basia'hannahda loh xquelrihn ra' ba, cun neezaa bwi'hnn Ñi'h ayi bihnloh ra' ba, nee cun neezaa bwi'hnn Ñi'h tin ayi bihndxiahga ra' ba, ya zi'chi gahca za cagaria'caa ra'n hasta la'n dxyih ra' rii'.

⁹ Cun neezaa guñi' guehtu Davihd squii':

Garaa ziga rahpadaa ra' ba cun xcweenta ziga xquelwahw ra' ba, gacan ziga dxihxi nin guiga'ha ra' ba la'n ñi'h ziga bwiinn duhlda, tin gaca guelguxchisi xcweenta ra' ba.

¹⁰ Ya bizloh ra' ba zia'han dxie'pan tin ayiru gacabwa' ra' ba xchi'dxyi Dxiohs, ya zi'chi zia'han guru'hun ra' ba para tu'pazi tin ti-idxi ra' ba trabahjw.

Xcweenta ziga rla'h ra' bwiinn ra' nin ayi naa ra' bwiinn Israel ra' loh duhlda

¹¹ Na'h rna'badxyi'dxyi'hn: “¿Ta babañihchitii'ra'ga bwiinn Israel para tu'pazi?” ¡Ayí gaca zi'chi!, laasii loh nin ayi bazo'badxiahga ra' bwiinn Israel xchi'dxyi Dxiohs, ni'chin gula'h ra' bwiinn ra' nin ayi naa ra' bwiinn Israel ra'

loh duhlida, tin zi'chi za'bisto' ra' bwiinn Israel ra' ta'h ra' ba loh duhlida. ¹² Pwihsi, sidela xcweenta duhlida nin bwi'hnn ra' bwiinn Israel ra' biria'caa tin para guhpa ra' bwiinn guiidxyiyuh xquelnaza'ca Dxiohs pur xcweenta nin bañihchi ra' bwiinn Israel, ¿balaacaxchi'h ru guelnaza'ca gacan para la'h ra' bwiinn Israel ra' la'n dxyih nin guibia'garii guzo'badxiahga ra' ba xchi'dxyi Dxiohs?

¹³ Per na'pahn dxyi'dxyi nin guiñi'n loh tu bwiinn ra' nin ayi naa ra' bwiinn Israel ra'. Gulii Dxiohs na'h tin gulu'yi'hn xchi'dxyi Ñi'h la'h tu, ni'chin nin caria'caa pa'h xtsi'na'hn, ¹⁴ pwihsi na'h xclaa'dzihn za'bisto' ra' bwiinn lahdxyi ra'n nin naa ra' bwiinn Israel ra' xchi'dxyi Dxiohs tin zi'chi chuu-cha'zi ra' ba xchi'dxyi Jesucristu. ¹⁵ Pwihsi sidela pur nin biria'caa ra' bwiinn Israel ra' loh Dxiohs, ni'chin guhca gulahchidxyii sto' Dxiohs cun bwiinn guiidxyiyuh laasii galoh bidxyi'chinee Ñi'h la'h ra' ba pur xcweenta xtuhlda ra' ba, ¿llaxchi'h la'n dxyih ra' nin gabia'garii ra' bwiinn Israel loh xchi'dxyi Dxiohs? Zahcan ziga gabahan ra' ba loh guelguhchi pur xcweenta xtuhlda ra' ba. ¹⁶ Pwihsi sidela mweer pahn nin rahca cun cohba guhcataa'yin pur xcweenta Dxiohs, zi'chi neezaa cohba chi gaduhbi chi guhcataa'yi. Ya sidela la'h za xtulbaa' tuhbi yahga guhcataa'yin pur xigaaba Dxiohs neezaa llii'dzi ra'n guhcataa'yi.

¹⁷ Naa ra' bwiinn Israel ra' ziga llii'dzi tuhbi yahga nin laa olivo nin mahzi guhca lasahca para Dxiohs, per badzihn dxyih guruu'ga ra' mas paaldaa llii'dzi olivo nin naa ra' ziga bwiinn Israel ra'

tin bidxi'dxiuga'h ziga llii'dzi olivo dxihxi nin naa lu'h yi'h tihxi olivo lasahca chi, ya zi'chi badzihn naa lu'h tuhbi llii'dzi yahga chi. ¹⁸ Per ayi guunn lu'h lu'h lligaaba lasahcaru lu'h loh snuhn llii'dzi ra' yahga chi. Ya sidela yi'h sloo lu'h lasahcaru lu'h loh ra' snuhn ra' llii'dzi yahga chi, basaza' sto' lu'h ayi yi'h dxi'h naa lu'h nin rudi'hi guelnabahan la'h xtulbaa' yahga, sino que dulbaa' naa nin runi'hi guelnabahan yi'h.

¹⁹ Per pwehda guiñi' lu'h: “Zi'chi, per ni'chi guruu'ga llii'dzi yahga Olivo chi tin bidxi'dxiu'hn tihxi yahga Olivo chi.” ²⁰ Pwihsi, guruu'ga ra'n laasii ayi guyuu' ra'n guelriachiisto', ya yi'h gucah lu'h hasta rdxidxiu lu'h sola pur nin nuu guelriachiisto' sto' lu'h. Pwihsi ayi guunn nayaachi lu'h mas cha'yi bidxyihbi, ²¹ laasii sidela la'h Dxiohs ayi biaa Ñi'h la'h llii'dzi nabahan yahga chi, zi'chi za ayi dxiaa Ñi'h yi'h. ²² Bwa'ha jbalaaca chi'h bwen naa Dxiohs! Guhca nadxaaba sto' Ñi'h cun la'h ra' nin bañihchi loh Ñi'h, ya guhca Ñi'h bwen cun yi'h, per nahpa cheezah lu'h ziga xclaa'dzi Ñi'h gaca, o la'n neezaa yi'h ziruu'ga lu'h. ²³ Ya sidela la'h ra' bwiinn Israel ra' gabia'garii chechii sto' ra' ba xchi'dxyi Dxiohs, zahca gadxi'dxiu nacuubi ra' ba stuhbi, pwihsi Dxiohs nahpa Ñi'h guelnabwa' tin guchi'dxiu Ñi'h la'h ra' ba stuhbi tihxi yahga chi, ²⁴ laasii sidela yi'h nin ayi naa lu'h tuhbi bwiinn Israel guruu'ga lu'h loh tuhbi Olivo dxihxi tin bidxi'dxiu lu'h loh yahga Olivo nin naa natural pa'h, ¿xi la'h xchi'h la'h ra' bwiinn Israel ra' nin naa ra' pa'h llii'dzi yahga Olivo pa' chi ayi dxia'n gadxi'dxiu nacuubi ra' ba loh Xolivo ra' ba?

Xcweenta ziga la'n dxyih luulchima ra' nin ta'h ra' bwiinn Israel

²⁵ Pwihsi bwitsi ra'n, xclaa'dzihn gacabwa' tu xigaaba rala'n Dxiohs tin para ayi guunn tu lli-gaaba naa tu bwiinn naann duuxa ra', laasii la'h ra' bwiinn Israel ra' guhca dxiipa sto' nuhni'hn si ra' ba, per hasta pur luulchima nin gaza' dxyih nin chu'tii ra' bwiinn ra' nin ayi naa ra' bwiinn Israel ra' chi'chi nee bwiinn Israel ra' gaguu'dzi sto' ra' ba nez loh Dxiohs. ²⁶ Chin gacayi zi'chi zila'h garaa ra' bwiinn Israel ra' loh duhlida chin chechiisto' ra' ba xchi'dxyi Dxiohs, laasii ziga caa loh xchi'dxyi Dxiohs rñi'n squii':

Nin ruta'h la'h bwiinn gaca tuhbi bwiinn guihdxyi Siohn,
nee zusia'pitii ba xtuhlida ra' nin naa llaaha guehtu Jacobo.

²⁷ Dee naa ziga bia'han dxyi'dxyi'hn loh ra' ba chin gusia'pitiin xtuhlida ra' ba.

²⁸ Ya pur xchi'dxyi Jesucristu, bidxyi'chinee ra' bwiinn Israel ya zi'chi billaala neziuh para la'h tu nez loh Dxiohs, perr ruca'h gahca sto' Dxiohs la'h ra' ba laasii galoh la'h ra' xtaadaguldo' ra' bwiinn Israel gulii Dxiohs. ²⁹ Pwihsi nin runi'hi Dxiohs ayi rusia'pitii Ñi'hn, nicala guelnaza'ca nin runi'hi Dxiohs o nicala za guelrbwihdxyi xteenn Ñi'h. ³⁰ La'h tu galohyi ayi bazo'badxiahga tu xchi'dxyi Dxiohs, per loh nin gule'he sto' ra' bwiinn Israel xchi'dxyi Ñi'h baxaala Ñi'h neziuh para la'h tu. ³¹ Pwihsi baria'caa xcweenta ra' bwiinn Israel zi'chi tin billaala neziuh para la'h tu nez loh Dxiohs, nee tin zi'chiza guxaala Ñi'h neziuh

para la'h ra' bwiinn Israel nezloh Ñi'h. ³² Bwi'hnn Dxiohs lligaaba basaa'n Ñi'h biaaba garaa ra' nu'h loh duhlda tin zi'chi bidxeela Ñi'h xa gadxeela garaa ra' nu'h xneziuh Ñi'h.

³³ ¡Xa guroo' roo' naa guelnaza'ca xteenn xquelnaann cun guelrahcabwa' xteenn Dxiohs! Nin tuhbi bwiinn guihdxyiyuh ayi gacabwa' garaa ra' xqueliguxchisi Ñi'h; ayi chyu tii' gacabwa' xneziuh Ñi'h. ³⁴ Pwihsi ziga caa loh dxihtsi: “¿Chyuulla ni'ca guhcabwa' xa naa xigaaba Dxiohs? ¿Chyu ni'ca gwagañi' loh Ñi'h xa guunn Ñi'h?, ³⁵ o ¿chyu ni'ca mwer badi'hi tuhbi xiilla cohsa la'h Ñi'h tin chiilligahca Ñi'h loh ni'chi?” ³⁶ Laasii xteenn Ñi'h nee pur la'h Ñi'h, nee para la'h za Ñi'h naa garaatii' ra' cohsa ra'. ¡Ayi chuu dxyih nin gucwe'za bwiinn guiñi'za'ca ra' ba la'h Dxiohs! Zi'chi gaca pwihsi.

12

Guelnabahan nin ruhnn lasahca la'h Dxiohs

¹ Ni'chin nin rdxihna'hn loh tu bwiitsi ra'n, pur xcweenta nin ralahsasto' Dxiohs la'h nu'h; gulgadi'hi xquelnabahan tu loh Dxiohs tin gaca guibahan za'ca tu ziga xclaa'dzi Dxiohs. Dee naa xnehza ziga gaann tu la'h Dxiohs nin nuu dxibaa'.

² Ayi guunn tu la'h gahca lligaaba nin ruhnn ra' bwiinn guihdxyiyuh, sino que gulgasaa'n guunn nacuubi Dxiohs loh lligaaba tu, tin zi'chi guidxa' xmohda tu ya zi'chi guluu'yi Dxiohs cuun cweenta nin xclaa'dzi Ñi'h guunn tu, nin naa bwen, nin rdxagasto' Dxiohs, nin naa dxyi'dxyi guchii.

³ Ya pur nin balahsasto' Dxiohs na'h ni'chin nin rulu'yi'hn xchi'dxyi Ñi'h tuhbigah tu, rñi'n

loh tu ayi guunn tu lligaaba mahzi lasahca tu la'gahca tu loh ra' lasaa' tu. Mahs cha'yi guunn tu lligaaba cada tuhbigah tu cun lligaaba za'ca, tin zi'chi gaca xigaaba tu cun cweenta ziga nin bani'hi Dxiohs la'h tuhbigah tu ziga xa rahca riachiisto' tu xchi'dxyi Ñi'h, ⁴ pwihsi ziga tihxi biñaachi nuu ziahan lahta xteennan, ziga rwaa' nu'h rallu'yin para rachiñi' nu'h, bisloh nu'h rallu'yin para rachidia'ha nu'h; zi'chi cada tuhbi lahta tihxi nu'h nu-nu xica rallu'yi ra'n. ⁵ Pwihsi zi'chi za la'h ra' nu'h nicala ziahan nu'h, per tuhsi cweerpu naa nu'h nez loh Crixtu; nee naa za nu'h tuhsi ziga tuhbi ziga stuhbi ra' nu'h ziga zi garaa ra' lahta xteenn tuhsi tuhbi cweerpu.

⁶ Pwihsi Dxiohs tuhbigah nu'h bani'hi Ñi'h guriin-guriin dzi'n nin guclaa'dzi Ñi'h. Nahpa chozahnee za'ca nu'h xcweenta dzi'n ra' squii': nin rahca rca'ngaluu'yi xchi'dxyi Dxiohs nahpa guluu'yi ban zigachi'h riachiisto' ba xchi'dxyi Dxiohs; nin rahldaaguzuh rahcane la'h ra' lasaa' ñi'h nahpa chezah ba guunn ban; ⁷ nin rahca ruluu'yi, chezah guluu'yi ba; ⁸ nin rahca rgu'gui'w lasto' ra' snuhn ra' bwiinn, bwiinn chi nahpa chezahnee ba cweenta chi cu'gui'w ba la'h ra' bwiinn; nin rahca rudi'hi nahpa guunn ban cun cweenta nin ayi guinagahntii'; ya nin rahca rn-abwa' loh ra' lasaa' ñi'h nahpa guunn ban gaduhbi sto' ba; ya bwiinn ra' nin rudi'hi nin xchi'hnn ra' bwiinn, nahpa guunn ra' ban cun dxyigah guelrdzihta-guelrllihdzii ra' ba loh lasaa' ra' ba.

Xcweenta ziga nahpa guibahan nu'h loh xneziuh Dxiohs

⁹ Gulgahntsii'hi lasaa' ziga tuhbi ziga stuhbi tu ya cohsa dxaaba ra' gulcwe'hesto' ni'chi tin cohsa za'ca si guidxa'gasto' tu. ¹⁰ Nahpa gantsii'hi lasaa' tu ziga tuhbi tu ziga stuhbi tu laasii bwihtsilasaa' tu nez loh Jesucristu, nee neezaa gulgui'hnn lasahca lasaa' tu ziga tuhbi tu ziga stuhbi tu.

¹¹ Gulgui'hnn dzi'n za'ca, ayi gaalla tu. Gulgui'hnn xtsi'n Jesucristu cun gaduhbi sto' tu.

¹² Guldxiähxi pur xcweenta xereensi tu nin naannloh tu guica'ha tu; nee gulgahpa paseensi chin rzahcazii tu, nee ayi gusaa'n tu nahpa cwiidxyi-guinaaba tu loh Dxiohs garaa dxyih.

¹³ Gulgahcane la'h ra' bwiinn ra' nin riachiisto' ra' ñi'h xchi'dxyi Dxiohs cun loh nin xchi'hnn ra' ba; gulcu'tii la'h ra' bwiinn ra' nin zeegua'ha cuun tu rwaa' yihdzi tu cun gaduhbi sto' tu.

¹⁴ Gulgui'hnntaa'yi yihca ra' bwiinn ra' nin rusa'cazii la'h tu pur nin riachiisto' tu, nee gulguinaaba xquel ruhntaa'yi Dxiohs para la'h ra' ba; per ayi cu'dii tu la'h ra' ba.

¹⁵ Guldxiähxinee la'h ra' bwiinn ra' nin riahxi ra', ya guldxi'nnee la'h ra' bwiinn ra' nin ru'n ra'.

¹⁶ Gulgui'hnn tuhsi lligaaba ziga tuhbi ziga stuhbi tu, nee ayi gaca tu bwiinn nayaachi ra', sino que gulgahca ziga naa ra' bwiinn nado'laa'dzi ra'; ayi guunn tu ziga bwiinn nasiintii'.

¹⁷ Ayi chilli tu loh nin tuhbi bwiinn dzi'ndxaaba pur ziga dzi'ndxaaba nin ruhnn ra' ba cun la'h tu, mahs gulgui'hnn dzi'nza'ca nezloh garaa ra' bwiinn. ¹⁸ Gulgui'hnn ziga chi'hzi gaaldaa guzuh tu tin guibahannee tu garaa ra' ba cun guelridxyiisto'. ¹⁹ Bwiitsira'n, ayi guunn tu lligaaba la'hgahca tu gusia'garii tu dzi'n dxaaba nin

ruhnn ra' bwiinn cun la'h tu, laasii banaann Dxiohs zuhnn Ñi'h guelguxchisi xcweenta ra' ni'chi, laasii rñi' Ñi'h loh Xchihtsi Ñi'h squii': "Na'h rga'ha gu'nnahn guelguxchisi, Na'h gusadxiillihn xcweenta lu'h loh ra' ba ziga naan Daada Dxiohs." ²⁰ Nee neezaa, sidela la'h bwiinn nin rdxyi'chinee yi'h gwa'ha lu'h cachia'han ba, badi'hi guelwahw gahw ba; laasii loh guunn lu'h garaa dee' zuhnn lu'h tin zi'chi zia'han xtuhyi ba. ²¹ Ayi gusaa'n tu guunn dzi'ndxaaba gahn la'h tu, mahs gulgui'hnn gahn loh dzi'ndxaaba cun dzi'nza'ca ra' nin guunn tu.

13

¹ Gulgazo'badxiahga garaa tu xchi'dxyi bwiinn ra' nin rnabwa' nez loh tu, laasii ayi guelrnabwa' nin ayi ze' pur Dxiohs, ya garaa ra' guelrnabwa' ra' nin nuu ra' loh guihdxyiyuh pur xcweenta Dxiohs biinloh ra'n, ² ni'chin bwiinn ra' nin ayi guzo'badxiahga xchi'dxyi ra' bwiinn nin rnabwa', pwihsi bwiinn ra' chi cabwe'hesto' ra' ba xchi'dxyi Dxiohs, pwihsi garaa ra' nin ruhnn ra' squii' la'h gahca ra' ba cayuhnn ziahan ra' ba xtuhlda ra' ba; ya zuhnn Dxiohs guelguxchisi xcweenta ra' ba, ³ laasii bwiinn nin rnabwa' ra' chi cayuhnn ra' ba xtsi'n Dxiohs tin guibahan xnehza lu'h, nee sidela ayi xclaa'dzi lu'h guidxyihbi lu'h la'h ra' ba, bwi'hnn dzi'n za'ca, nee ziñi' za'ca ra' ba pur yi'h, ⁴ laasii ruhnn ra' guxchisi xtsi'n Dxiohs tin guibahan za'ca lu'h, per sidela yi'h guunn lu'h cohsa dxaaba; gulguidxyihbi, laasii ayi nu'a lliaa'hazi dxi'h nin rnabwa' chi spahda, yaque la'h nin rnabwa' chi cayuhnn ba xtsi'n Dxiohs pwihsi nahpa

ba derechu gudi'hi ba xteenn nin ruhnn dzi'n dxaaba. ⁵ Pwihsi ni'chi nahpa guzo'badxiahga tu xcweenta guelrnabwa' ra', laasii ruhnn ra'n guelguxchisi loh tu nee neezaa tin gahpa tu tuhbi lligaaba za'ca tuhbi lligaaba nayaa. ⁶ Ni'chin gulchihlli loh ra' nin rnabwa' xcweenta impweestu, laasii nin rnabwa' ra' chi naa ra' ba xmooza Dxiohs ni'chin squii' naa xtsi'n ra' ni'chi.

⁷ Gulgadi'hi la'h ra' bwiinn nin nahpa chilli tu, ziga impwestu ra' xteenn loh xuh tu, o mweeyi nin rdxaga ra'; nee gulchuu' respeto la'h bwiinn dzi'baloh ra', ziga nin nahpa ra' guelrnabwa' cun hasta nin mahzi bi'ti'hn ra', nee gulguiñi' za'ca za xcweenta ra' bwiinn ra' nin rga'ha guiñi' za'ca tu xcweenta ñi'h. ⁸ Nee ayi xi guza'bi tu loh chyu tii', sino que sola guza'bi tu guelnadzii'hi lasaa' ziga tuhbi ziga stuhbi tu; pwihsi bwiinn nin nadzii'hi lasaa' ñi'h cun ni'chi la'h ba baza'loh nin rñi' loh lehyi guunn ba, ⁹ laasii ziga naa xlehyi Dxiohs rñi' squii': “Ayi guunn xtu'h lu'h gunna'h nin ayi naa che'hla lu'h, ayi chiinn lu'h bwiinn, ayi gaca lu'h bwiinn guba'n, ayi guiñi' lu'h dxyi'dxyi dxixi'hw ra', ayi sa'bisto' lu'h xixteenn bwiinn”, per dee' ra' nee cun garaa ra' spaaldae ra' xlehyi Dxiohs raza' ra'n cun lehyi nin rñi' squii': “Guhca nadzii'hi lasaa' lu'h ziga nadzii'hi lu'h yi'h gahca.” ¹⁰ Nin nadzii'hi lasaa' ñi'h, ayi xi dzi'n dxaaba ruhnn loh lasaa' ba, ni'chin guelnadzii'hi lasaa' ruza'loh ziga caa loh xchi'dxyi Dxiohs.

¹¹ Gulgui'hnn garaa ra' dee', laasii la'h tu ba-naann tu xa naa ra' dxyih ra' nin nabahan ra' nu'h nnah, nee gulgahcabwa' la'h hohra biga'ha gati'chi xca'lda nu'h, laasii la'h dxyih badzihn

gahxu ru tin guca'ha Dxiohs la'h nu'h par dxibaa' ziga la'n dxyih ra' nin mwer gwachiisto' nu'h xchi'dxyi Dxiohs. ¹² La'h gue'la cagasia'han gahxu la'h bia'ñih, ni'chin nin cweezaa guidi'hnn ra' nu'h dzi'n dxaaba nin rahca loh nacahyi tin guidxiaacu nu'h lahdxi jweerta xteenn bia'ñih, ¹³ tin zi'chi guibahan xnehza nu'h ziga rga'ha rzah bwiinn radxyii; ayi chyu gaca bwiinn laxchihn bwiinn lacahyi, nin ayiza chyu gaca bwiinn gubwihlli, ayiza chyu gucha'gadxihldxi za lasaa' ra' nu'h, ayiza chyu sa'bisto' xixteenn ra' lasaa' nu'h. ¹⁴ Ni'chin nin gulguica'ha xquelrnabwa' Jesucristu tin ayi guunn tu garaaloh nin xclaa'dzi tihxi tu guunn tu.

14

Ayi guiñi'yah tu bwihtsi tu

¹ Sidela la'h tuhbi bwiinn lahda tu ayi rahcabwa' za'ca ba xcweenta xchi'dxyi Dxiohs, gulguiñi'nee ba cun dxyi'dxyi nagu'dzi'hn ziga bwihtsi gahca tu, ayi childxi tu ba, ² laasii nuu ra' bwiinn ra' nin ruhnn ra' lligaaba zahca gahw ra' ba garaa tii' ra' cohsa, ya gaduhbiga'h nuu spaaldae ra' ba nin ayi nahpa jweersi loh guelriachiisto' ziga xteenn xchi'dxyi Dxiohs nin rahw ra' sola xiica cwa'n nagaa ra' nin rahw ra' bwiinn. ³ Pwihsi bwiinn nin rahw garaatii' xica cohsa, ayi guiñi'yah ba la'h bwiinn nin ayi nuu gahw garaatii' ra' cohsa, neezaa bwiinn nin ayi nuu gahw garaatii' ayi za guiñi'yah ba la'h bwiinn nin rahw garaatii', laasii Dxiohs gulii za la'h bwiinn chi. ⁴ ¿Chyulla naa lu'h yi'h tin guiñi'yah lu'h xmooza stuhbi bwiinn?

Pwihsi sidela gwa'haza'ca o sidela gwa'hadxaaba xlamma ba loh ba ya xcweenta xlamma naa ni'chi, per zia'han za'ca ba laasii Daada Jesucristu zuhn nadxiipa Ñi'h lasto' ba.

⁵ Nee nuu bwiinn rñi' ra' ba naza'caru tuhbi dxyih loh stuhbi dxyih, ya snuhn ra' bwiinn ruhn ra' ba lligaaba garaa ra' dxyih ra' naa ra'n tuhsi. Mas cha'yi guunn cada tuhbigah ra' ba ziga ru-luu'yi xquelrihn ra' ba naa xnehza. ⁶ Bwiinn nin rahpadaa tuhbi dxyih, ruhn ban pur xcweenta Dxiohs, ya bwiinn za nin ayi rahpadaa dxyih chi, naa zan para la'h Dxiohs pur nin ayi rahpadaa ba dxyih chi. Ya bwiinn nin rahw garaatii' ra' cohsa rahw ban tin para ruhn lasahca ba lah Dxiohs laasii rudi'hi ba guelzuxchiilli loh Dxiohs, ya bwiinn nin ayi rahw, para Dxiohs ayi rahw ba laasii rudi'hi za ba guelzuxchiilli loh Dxiohs.

⁷ Laasii nin tuhbi ra' nu'h ayi nabahan ra' nu'h pur la'h gahca ra' nu'h, nee nin tuhbi za nu'h ayi rahchi ra' nu'h pur la'h gahca za xcweenta ra' nu'h. ⁸ Pwihsi sidela la'h nu'h nabahan nu'h, nabahan nu'h para la'h Daada Jesucristu; ya sidela la'h nu'h gachi nu'h, pwihsi gachi nu'h para la'h Daada Jesucristu. Pwihsi tantu loh guelnabahan zi'chi za loh guelguhchi naa nu'h xpwiinn Jesucristu, ⁹ laasii la'h Jesucristu guhchi Ñi'h nee gubia'garii babahan Ñi'h loh guelguhchi tin naa Ñi'h Daada loh ra' bwiinnguuchi ra' cun loh ra' bwiinn nin nabahan ra'.

¹⁰ Per yi'h, ¿xixnaa rñi'yah lu'h xcweenta bwihtsi lu'h? o ¿xixnaa rwa'ha dxaaba lu'h loh ra' ba?, pwihsi garaa nu'h nahpa zadzihn nu'h nezloh

Crixtu tin guunn Ñi'h guelguxchisi xcweenta ra' nu'h, ¹¹ laasii squii' caa loh dxihtsi xteenn Dxiohs: Guchii naa xchi'dxyi'hn, rahbi Daada Dxiohs, garaa ra' bwiinn guihdxyiyuh zuzu'nllihbi ra' ba loon, nee garaa ra' za bwiinn guihdxyiyuh zidxixtee' ra' ba nez loon, guiñi' ra' ba: Yu'bi si Lu'h naa Lu'h Daada Dxiohs.

¹² Ni'chin cada tuhbigah ra' nu'h nahpa gati'dxi cweenta ra' nu'h loh Dxiohs xcweenta ziga bidi'hnn ra' nu'h.

Ayi gusiaaba lu'h bwihtsi lu'h loh duhlda

¹³ Pwihsi ni'chin ayi chyu guiñi'yah ru xcweenta ra' lasaa' ra' nu'h. Mas cha'yi guidi'hnn nu'h lligaaba lasto' nu'h ayi chyu chi'hyi nez dxiaaba ra' lasaa' ra' nu'h loh duhlda. ¹⁴ Na'h na'nnahn rahcabwa'n garaatii' naa bwen laasii Jesucristu Daada xteenn nu'h baluu'yi na'h zi'chi, per sidela chyulla tuhbi bwiinn ruhnn lligaaba tuhbi cohsa naa cohsa dxaaba, pwihsi naa dxaaban para la'h ba, ¹⁵ per sidela pur nin rahw lu'h guunn chuu nalaasa sto' bwihtsi lu'h, pwihsi yi'h ayiru ruca'sto' lu'h la'h Dxiohs, ni'chin nin ayi guunn lu'h xa guñihchi bwiinn nin baguhchi Crixtu pur la'h ba. ¹⁶ Ni'chin ayi gusaa'n tu guiñi'yah bwiinn pur xcweenta nin naa cohsa bwen para la'h tu, ¹⁷ laasii loh xquelrnabwa' Dxiohs ayi naa'han xa chi'hyisi bwiinn xa gahw ra' cun xa guee ra' ba; sola xquelrnabwa' Dxiohs naa'han xcweenta ziga guibahan nayaa lu'h nezloh Dxiohs neezaa guelrbwihdxyii sto' cun guelriahxisto' pur xcweenta Spíritu Saantu xteenn Dxiohs, ¹⁸ laasii ziga nin ruhnn garaa cohsa ra' rii' pur xcweenta

Jesucristu, bwiinn chi rza'bisto' Dxiohs xcweenta ba, ya garaa ra' bwiinn guiidxiyuh rñi' za'ca xcweenta bwiinn squii'.

¹⁹ Pwihsi ni'chin nin nahpa chozah nu'h gadxi'hyi nu'h cohsa nin rbahchidxyii sto' nu'h, naazan nin ruhnn rahcanee nu'h lasaa' nu'h tin mahzi chechiisto'dzi'tsi ra' ba xchi'dxyi Dxiohs.

²⁰ Ayi guunn tu para ñichiloh xtsi'n Dxiohs pur xcweenta nin rahw tu. Guchiica garaatii' nin rahw bwiinn naa cohsa nayaa, per nin naa nadxaaba naa gahw lu'h nin gusiaaba stuhbi ra' bwiinn loh duhlda. ²¹ Naa bwen ayi gahw lu'h bwe'hla, ayiza guee lu'h vihnu, tin zi'chi ayiza guunn tu para dxiaaba lasaa' tu loh duhlda.

²² Pwihsi nahpa guunn lu'h ziga rgu'bwa' lu'h xclaa'dzi Dxiohs guunn lu'h. Cun sola yi'hgahca guhcabwa' cuun nin xclaa'dzi Dxiohs guunn lu'h yi'hgahca. ¡Riahxi lu'h pur nin ayi rgu'tii lu'h yi'h loh duhlda lu'h pur xcweenta nin rahw lu'h cun limentu nin ree' lu'h!, ²³ per bwiinn nin rgu'tii loh duhlda xquelrihn ba pur xcweenta nin rahw ba, riuu' xtuhlda ba laasii ayi ruhnn ban cun guelriachiisto' xteenn Dxiohs; ya garaa nin ayi naa cun guelriachiisto' xteenn Dxiohs naan duhlda.

15

Gudxi'hyi nez chezah dzi'tsi ru bwihtsi lu'h loh xchi'dxyi Dxiohs

¹ Garaa nu'h nin zezah dzi'tsi pur xcweenta ziga riachiisto' nu'h xchi'dxyi Dxiohs, nahpa gacanee lasaa' ra' nu'h, cun bwiinn ra' nin gue'du chechiisto' ñi'h xchi'dxyi Dxiohs, nee ayi chyuu

chi'hyi xcweenta si ra' nu'h. ² Garaatii' ra' nu'h cada tuhbigah ra' nu'h nahpa gantsii'hi lasaa' ra' nu'h, nee tin gachidxiacanee lasaa' ra' nu'h tin chezah guibahan xnehza nu'h, tin zi'chi mahziru chechiisto' ra' nu'h xchi'dxyi Dxiohs, ³ laasii nicala la'hgahca Jesucristu ayi gubahan Ñi'h xcweenta gahca Ñi'h; sino que pur la'h Ñi'h guzohba dxyi'dxyi ziga caa loh dxihtsi xteenn Dxiohs hasta rñi' squii': “Dxyi'dxyi guelrñi'yah guñi' ra' ba loh Lu'h, neezaa yi'cahn biaaba ra'n.” ⁴ Garaa ra' dxyi'dxyi ra' nin caa loh dxihtsi desde chieempa, gucah ra'n, tin gacabwa' ra' nu'h siguhratii' naa guelnabahan nacuubi para la'h ra' nu'h. Pwihsi siguhra rii', dxi'dxiu-dxa'gan paseensi, guelnasaa nin naa ziga tuhbi sehn xteenn guelnabahan nin ze'yahlda dxi'. ⁵ Dxiohs ruhnn nadxiipa sto' nu'h cun rbahchi nasaa za Ñi'h nasaa sto' nu'h nee rna'ba'hn loh Dxiohs nin ruhnn garaa dee' tin gacanee Ñi'h la'h tu guunn tu tuhsi lli-gaaba xteenn Jesucristu cun lasaa' tu ⁶ tin zi'chi garaa tu tuhsi juunta, tuhsi rsiaa'ha guñi'za'ca tu xcweenta Dxiohs cun la'h Daada Jesucristu xteenn nu'h.

Badzihn xchi'dxyi Dxiohs loh ra' bwiinn ra' nin ayi naa ra' bwiinn Israel

⁷ Pwihsi ni'chin nnah gulgui'hnn recibir lasaa' tu ziga tuhbi ziga stuhbi ra' ba, ziga bwi'hnn za Cixtu recibir la'h tu, tin gachidi'hnn lasahca nu'h lah Dxiohs nin nuu dxibaa'. ⁸ Na'h rñi'n loh tu; bi' Jesucristu tin guhca Ñi'h ziga tuhbi mooza loh ra' bwiinn Israel tin baluu'yi Ñi'h xcweenta xchi'dxyi guchii Dxiohs, tin zi'chi guzohba dxyi'dxyi nin

bia'han dxyi'dxyinee Dxiohs loh ra' xtaada gul-
doo' ra' bwiinn Israel, ⁹ nee bi' za Ñi'h para la'h
ra' bwiinn ra' nin ayi naa ra' bwiinn Israel ra'
tin guiñi' za'ca za ra' ba xcweenta Dxiohs laasii
baluu'yi Ñi'h guelralahsasto' xteenn Ñi'h la'h ra'
ba, ziga caa loh dxihtsi xteenn Dxiohs:

Pwihsi ni'chi nin guiñi' za'ca'hn xcweenta Lu'h
nezloh ra' bwiinn nin ayi naa ra' bwiinn
Israel
nee gu'ldazahn himno ra' xcweenta lah Yu'bi
Lu'h.

¹⁰ Stuhbi lahta loh Dxihtsi xteenn Dxiohs rñi'
squii':

La'h tu bwiinnziitu ra', ;guldxiiahxinee la'h bwiinn
ra' nin naa ra' xpwiinn Dxiohs!

¹¹ Ya stuhbi lahta loh Xchihtsi Dxiohs rahbi
squii':

La'h tu, bwiinn ra' nin ayi naa ra' bwiinn Israel ra',
;gulguiñi' za'ca xcweenta nin naa Daada loh
ra' bwiinn guihdxyiyuh,

nee gulguiñi' za xcweenta guelrnabwa' roo' nin
nahpa Ñi'h!

¹² Nee stuhbi la'ga'h baca'h guehtu Isaías squii':
Zi' tuhbi llahga guehtu Isaí tin guinabwa' bi loh ra'
bwiinn ziitu ra',

laasii la'h bi cabweeza ra' bwiinn ziitu ra'.

¹³ Dxiohs, nin rni'hi nin naa siguhra dzi'tsi
lasto' tu; zusiahxi Ñi'h la'h tu, neezaa guelnasaa
guni'hi Ñi'h la'h tu laasii pur nin riachii sto' tu
xchi'dxyi Ñi'h, pwihsi ni'chin zuhn ziahan duxa
Ñi'h siguhrarii' chi para la'h tu pur xcweenta guel-
rnabwa' xteenn Spíritu Saantu.

14 Na'pahn siguhra xcweenta tu, bwiitsi ra'n; nuu gadxah cohsa za'ca ra' sto' tu cun garaaloh guelrahcabwa', nee naann za tu xa guiñi'nee tu tuhbi ziga stuhbi ra' bwiinn; 15 per loh dxihtsi rii' baca'hn paaldaa dxyi'dxyinah xcweenta chiopaa-choon cohsa ra', tin ayi dxia'ldasto' tun. Ru'nnahnin pur dzi'n nin baca'bi Dxiohs na'h, 16 tin gaca'hn xpwiinn Jesucristu nin ruluu'yi xchi'dxyi Ñi'h para bwiinn ra' nin ayi naa ra' bwiinn Israel ra'. Dzi'n nin cayu'nnahn naa rulu'yi'hn xchi'dxyi Dxiohs la'h ra' bwiinn ra' nin ayi naa ra' bwiinn Israel ziga tuhbi guhn nin dxu'sto' Ñi'h, laasii bwiinn ra' chi la'h ra' ba naa bwiinn nayaa nezloh Dxiohs pur xcweenta Spíritu Saantu nin ya guleeza la'n lasto' ra' ba.

17 Pwihsi ziga cagasaguhnn Jesucristu dzi'n roo' ra' na'h, na'pahn ziga nin guiñi'n pur xcweenta dzi'n roo' ra' chi, 18 laasii ayi dxiaalla'hn guiñi'n xiilla stuhbi dxyi'dxyi xteenn stuhbi xiilla cohsa sino que nin cagasaguhnn si Crixtu na'h, tin zi'chi guzo'badxiahga ra' bwiinn ra' nin ayi naa ra' bwiinn Israel xchi'dxyi Dxiohs, ya dee' guhcan cun dxyi'dxyi ra' nin bihnn dxiahga ra' ba nee cun dzi'n ra' nin bwa'haloh ra' ba, 19 cun guelmilahgru xteenn ra' dzi'n roo' nee cun xquelrnabwa' Spíritu Saantu xteenn Dxiohs. Ni'chin loh guihdxyi Jerusalehn, neezaa gaduhbi gabiin loh guihdxyi Ilírico, la'n bagalu'yi xchi'dxyi Jesucristu garaa ra' nez ra' chi. 20 Pwihsi squii' bwi'hinna'hn jweersi bagalu'yi'hn xchi'dxyi Jesucristu nez hasta ayi gaanntii' ra' ba xchi'dxyi Ñi'h, tin zi'chi ayi ñu'nnahn dzi'n hasta guza'loh

cayuhnn stuhbi bwiinn dzi'n, ²¹ sino que mas cha'yi gaca ziga caa loh Dxihtsi xteenn Dxiogs hasta caa squii':

La'h ra' nin ayi chyu bagaluu'yitii' xchi'dxyi Ñi'h,
zwa'ha ra' ba;
nee zahcabwa' ra' bwiinn ra' nin ayi bihn
xcweenta Ñi'h nin guduhtitii'.

Pahblu ruhnn lligaaba guzee loh guihtxyi Roma

²² Pur cweenta ra' rii' ni'chin nin ayi ru'nnahn gahn dxie'ldaguia'han cuun tu, nicala ziahanla bweelta ru'nnahn jweersi tin dxie'ldahn. ²³ Per nnah nin la'n babwi'hnn gahn xtsi'na'hn loh rre-giohn rii', nee ziga cayu'nnahn lligaaba ziahanla yihza dxie'ldaguia'han cuun tu, ²⁴ pwihsi nnah nin guzaa'hahn tuhbi viaja para guihtxyi España zie'ldaguia'han cuun tu. Ya chin cha'loh gwa'han loh tu, chi'chi guidia'hahn zahcanee tu na'h tin chaa'hahn España. ²⁵ Per nnah loh guihtxyi Jerusalehn guzaa'hahn tin chene'hn tuhbi guelrgaa'da la'h ra' bwihtsi ra' nu'h nin rii' ra' loh guihtxyi chi, ²⁶ laasii la'h ra' bwiinn Macedonia ra' cun bwiinn Acaya ra', la'h ra' ba bwi'hnn lligaaba bacha'ga ra' ba mweeyi para la'h ra' bwihtsi ra' nu'h nin naa prohbi loh guihtxyi Jerusalehn. ²⁷ Bwi'hnn ra' ba lligaaba bwen guunn ra' ba squii', laasii nuu nin nuza'bi ra' ba loh ra' bwiinn Jerusalehn ra', pur baxe'hla ra' ba xchi'dxyi Jesucristu loh ra' bwiinn ra' nin ayi naa ra' bwiinn Israel ra' rii'; pwihsi ni'chin nnah gaguu' ra' ba guelgue'za cayahcanee ra' ba la'h ra' bwiinn Jerusalehn ra' garaa nin xchi'hnn ra' ba. ²⁸ Ni'chin chin chegasia'hanahn mweeyi

para la'h ra' ba chi'chi ti'dxi'hn lahdxyi tu, tin cheguia'hahn cuun tu chin chaa'hahn España. ²⁹ Na'pahn siguhra chin cheguia'hahn cuun tu dxigah cheedxah lasto'n cun xquelnaza'ca xchi'dxyi Jesucristu chin gadzihna'hn.

³⁰ Bwiitsi ra'n, rna'baduuxa'hn loh tu pur xcweenta xchi'dxyi Daada Jesucristu neezaa xcweenta guelriuu'laa'dzi nin runi'hi Spíritu Saantu; rna'ba'hn loh tu gulgadxa'ga lasaa', tin gulcwidxi-gulguinaaba loh Dxiohs pur na'h.

³¹ Gulguinaaba loh Dxiohs tin guta'h Ñi'h na'h loh ra' bwiinn ra' nin ayi riachiisto' ra' ñi'h xchi'dxyi Ñi'h nin nuu ra' loh guihdxyi Judea, nee tin cun gaduhbi sto' za ra' xpwiinn Jesucristu nin rii ra' loh guihdxyi Jerusalehn guica'ha ra' ba mweeyi nin naa guelrahcane para la'h ra' ba, ³² nee cabweeza sto'n sidela la'h Dxiohs nnaa Ñi'h gadzihna'hn cun guelrdzihta cun guelnasaa chin gwa'hahn loh tu, nee tin ga'pahn guelruzi'laa'dzi loh nin dxie'ldagua'hahn cuun tu. ³³ Dxiohs nin rbahchidxyii sto' ra' bwiinn gacanee la'h garaa tu. Pwihsi zi'chi nahpa gaca.

16

Ruxe'hla Pahblu guelrgahpa Dxiohs loh ra' ba

¹ Rgu'neezahn la'h bizaa'n nu'h Febe nee loh tu, laasii nee bi bwi'hnn bi dzi'n roo' la'n guido' xteenn guihdxyi Cencrea. ² Gulguia'ha loh bi cun gaduhbisto' tu pur lah Daada Jesucristu, ziga nahpa guidi'hnn nu'h ziga riachiisto' nu'h xchi'dxyi Dxiohs, nee gulgadi'hi la'h bi cuun chi'hzi cohsa ra' nin guichi'hn bi, laasii bwi'hnn bi

compañũ la'h ziahan ra' bwiinn, nee neezaa na'h gahca.

³ GulgagahpaDxiohs la'h Priscila cun Aquila xcwee'ntahn laasii la'h ra' ba rahcaneer ra' ba na'h loh xtsi'n Jesucristu. ⁴ La'h ra' ba ayi biao ra' ba xquelnabahan ra' ba pur xcwee'ntahn, ni'chin nin ruxe'hla'hn tuhbi guelzuxchiilli para la'h ra' ba, nee ayi sola na'h si dxi'h sino que neezaa ra' garaa ra' bwiinn guido' ra' nin ayi naa ra' bwiinn Israel ra' ruxe'hla tuhbi guelzuxchiilli para la'h ra' ba. ⁵ Ruxe'hla'hn tuhbi guelrgahpaDxiohs loh ra' lasaa' ra'n nin radxa'ga lasaa' ra' rwa' yihdzi Priscila cun Aquila. Ruxe'hla'zn tuhbi guelrgahpaDxiohs la'h Epenetu, nin naa mwer tuhbi bwiinn nin gwachiisto' ñi'h xchi'dxyi Jesucristu nez gui'dxyi Acaya. ⁶ Ruxe'hla'zn tuhbi guelrgahpaDxiohs para la'h María nin bwi'hnn duuxa dzi'n loh tu, ⁷ neezaa loh ra' bwiinn lahdxyi ra'n nin laa Andrónico cun Junias ruxe'hla'hn tuhbi guelrgahpaDxiohs para la'h ra' ba nin bie'wneen la'n lahtsidxi'ba; ni'chin la'h ra' ba naa ra' ba bwiinn roo' ra' loh ra' pooxtla, nee neezaa galoh la'h ra' ba gwachiisto' ra' ba xchi'dxyi Jesucristu que na'h.

⁸ GulgagahpaDxiohs la'h Amplias xcwee'ntahn, nin naa tuhbi lasaa' nu'h loh dzi'n xcweenta Jesucristu, ⁹ nee gulgagahpaDxiohs la'h Urbanu nin ru'ne'hn xtsi'n Jesucristu, cun la'h za xamihgu dzina'hn Estaquis. ¹⁰ GulgagahpaDxiohs za la'h Apeles xcwee'ntahn; la'h bi nin bani'hi paaldaa sehn ra' xteenn ziga pa'h riachiisto' bi xchi'dxyi Jesucristu, cun neezaa gulgagahpaDxiohs la'h ra' bwiinn ra' nin naa ra' bwiinn xfami-

hyi Aristóbulu. ¹¹ Ruxe'hlazahn tuhbi guelrgahpaDxiohs la'h Herodión, nin naa bwiinn laadxyihn, neezaa loh ra' lasaa' ra' Narcisu nin guyuu' guya'zi xchi'dxyi Jesucristu, ¹² neezaa la'h Trifena ruxe'hla'hn tuhbi guelrgahpaaDxiohs cun la'hza Trifosa; garoopa ra' ba cayuhnn ra' ba xtsi'n Jesucristu. Ruxe'hlazahn tuhbi guelrgahpaDxiohs para la'h naan Pérsida, bizaa'n ra' nu'h loh xcweenta Jesucristu nin cayuhnn duxa za dzi'n loh xcweenta Jesucristu. ¹³ GulgagahpaDxiohs za la'h Rufu xcwee'ntahn; la'h bi naa tuhbi bwiinn nin gulii Dxiohs; neezaa xmah bi laasii guhca za ba zigazi tuhbi xmaa'zahn. ¹⁴ GulgagahpaDxiohs za la'h Asíncritu, cun la'h Flegonte, neezaa la'h Hermas, neeza la'h Patrobas, neezaa la'h Hermes, neezaa la'h ra' bwihtsi ra' nu'h nin nuunee ra' ba. ¹⁵ GulgagahpaDxiohs za la'h Filóloga xcwee'ntahn, neezaa la'h Julia, neezaa la'h Nereo cun bizaa'n bi nee la'h Olimpas cun garaa ra' xpwiinn Dxiohs nin nuu ra' tuhsi cun la'h ra' ba.

¹⁶ GulgagahpaDxiohs lasaa' ziga tuhbi ziga stuhbi ra' tu; garaa ra' xpwiinn guido' Crixtu ruxe'hla tuhbi guelrgahpaDxiohs la'h tu.

¹⁷ Bwiitsi ra'n, rna'baduuxa'hn loh tu gulgahcanasiin cun xcweenta ra' bwiinn ra' nin rusi-ahchisto' ra' bwiinn, tin guilaa'ha lasaa' ra' ba. Pwihsi bwiinn ra' squii' rwa'hadxaaba ra' ba loh guelruluu'yi xteenn Dxiohs nin zezahnee tu, ni'chin mahzi cha'yi gulguiria'caa loh ra' bwiinn ra' squii', ¹⁸ laasii bwiinn ra' nin naa xmohda ra' ñi'h zi'chi ayi ruzo'badxiahga ra' ba ziga xclaa'dzi Daada Jesucristu mahs ruzo'badxiahga ra' ba ziga nin gadzii'ba chi'hzi yihca ra' ba. Nee ca'ha ra' ba

mahn rñi' ra' ba dxyi'dxyi nagu'dzi cun dxyigah nadaatii' rñi' ra' ba tin zi'chi ayi guinagahntii' rusagui'hi ra' ba la'h ra' bwiinn ra' nin naa sto' ra' ñi'h nayuuldi'hn. ¹⁹ Garaa ra' bwiinn naann ra' ba naa tu bwiinn nin bazo'badxiahga xchi'dxyi Dxiohs, ni'chin nin riahxi'hn nee xclaa'dzihn gaca tu bwiinn nasiin loh ra' cohsa za'ca ra' per neezaa gulgahca ziga bweezu ra' nin ayi xi gaann tii' loh ra' cohsa dxaaba ra'. ²⁰ Pwihsi Dxiohs nin rbahchidxyii sto' nu'h lwehgu gahca guxa'ta Ñi'h bwiinndaaba nez ñaa' tu. Lah Daada Jesucristu xteenn nu'h guunntaa'yi yihca tu.

²¹ Timoteu nin rahcane na'h loh dzi'n ruxe'hla tuhbi guelrgahpaDxiohs para la'h tu, cun la'h Luciu cun Jasohn, cun neezaa la'h Sosípater, nin naa tuhbi bwiinn laadxyihn; ruxe'hla ra' ba tuhbi guelrgahpaDxiohs para la'h tu.

²² Na'h Terciu, nin cagaca'hn dxihtsi rii' xcweenta Pahblu ruxe'hlahahn tuhbi guelrgahpaDxiohs para la'h tu pur lah Daada Jesucristu.

²³ Ruxe'hlaza Gahyu tuhbi guelrgahpaDxiohs para la'h tu. Nuu'huhn rwa' yihdzi bi, runi'hi za bi rwa' yihdzi bi radxa'ga lasaa' bwiinn guido'. Ruxe'hla za Erastu nin naa tesoreru xteenn gui-hdxyi rii' tuhbi guelrgahpaDxiohs para la'h tu, cun neezaa bwihtsi nu'h nin laa Cuarto, ruxe'hla tuhbi guelrgahpaDxiohs para la'h tu.

²⁴ Gacanee Daada Jesucristu la'h tu. Zi'chi nahpa gaca pwihsi.

Dxyi'dxyi ra' luulchima xteenn Pahblu

²⁵ Gulguñi'za'ca loh Dxiohs nin guunn nadxipaguunn naguuhdzi la'h tu loh xchi'dxyi Jesucristu,

laasii la'hÑi'h nin naa dxyi'dxyi naga'tsi nin nuu desde galohtii' loh garaa ra' nin nuu nnah, ²⁶ per la'h tu banaann tu dxyi'dxyi rii' pur xcweenta dxyi'dxyi ra' nin baca'h ra' guehtu daada ra' nin guñi' xchi'dxyi Dxiohs desde galohyi; nee cun ziga bwi'hnn Yu'bi Dxiohs lligaaba guillii'dzi dxyi'dxyi ra' rii', tin zi'chi chuu-cha'zi dxyi'dxyi ra' rii' yihca ra' garaa ra' bwiinn guidxyiyuh. ²⁷ ¡Tuhbi dxi'h la'h Dxiohs nin naann garaatii' cohsa; nahpa garaatii' ra' bwiinn guiñi' za'ca ra' ba pur xcweenta Jesucristu para tu'pazi! Pwihsi zi'chi nahpa gaca.

**Xchi'dxyi cuubi dxiohs nin bie'galuu'yi daada
Jesucristu (El Nuevo Testamento en el
zapoteco de Chichicapan y en español)
New Testament in Zapotec, Chichicapan
(MX:zpv:Zapotec, Chichicapan)**

copyright © 1990 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Zapotec, Chichicapan

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Zapoteco, Chichicapan [zpv], Mexico

Copyright Information

© 1990, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Zapotec, Chichicapan

© 1990, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 29 Jan 2022

f751ae13-0cd1-54fd-8c16-86718fb9cd5b